

VŠĮ „Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos“
Vilnius, Piliakalnio g. Nr.10, LT-06229
Tel. 85 2324696, mob. 868504730

**DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS
(TELŠIŲ RAJ., GADŪNAVO SEN.) ŽVALGOMŲJŲ
ARCHEOLOGIJOS TYRIMŲ, VYKDYTŲ 2005M.,
ATASKAITA**

Ataskaitos autorius: A. Kavaliauskas
Mob. tel. 861742870

Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgų bibliotekos Dokumentų fondai
Fondo Nr. 39
Apyrašo Nr. 1-1771
Apsk. Vien. Nr. 1771

TELŠIAI, 2007m.

TURINYS

ĮVADAS.....	1
TRUMPA DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO IR JO PAPĖDĖS GYVENVIETĖS TYRINĖJIMŲ ISTORIJOS APŽVALGA.....	2
DARBŲ EIGA	4
Šurfas Nr.1.....	4
Šurfas Nr.2.....	4
Šurfas Nr.3.....	5
Šurfas Nr.4.....	5
Šurfas Nr.5.....	6
Šurfas Nr.6.....	6
Šurfas Nr.7.....	7
Šurfas Nr.8.....	8
Šurfas Nr.9.....	8
Šurfas Nr.10.....	8
Šurfas Nr.11.....	9
IŠVADOS.....	10
RADINIŲ SĄRAŠAS.....	11
BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS.....	11
NUOTRAUKŲ SĄRAŠAS.....	12
PIEŠINIŲ SĄRAŠAS.....	13
BRĖŽINIAI.....	15
NUOTRAUKOS.....	27
PIEŠINIAI.....	34
LEIDIMAS ŽVALGOMIESIEMS ARCHEOLOGIJOS TYRIMAMS.....	35
ŽVALGOMŲJŲ ARCHEOLOGIJOS TYRIMŲ PROJEKTAS.....	36
ŽVALGOMŲJŲ ARCHEOLOGIJOS TYRIMŲ PROJEKTO PRIEDAS.....	37

IVADAS

Džiuginėnų piliakalnis (Telšių raj., Gadūnavo sen.) stūkso kelio Telšiai-Alsėdžiai V pusėje, netoli Telšių miesto ribos ženklo. Kitoje kelio pusėje, priešais piliakalnį, yra sodų bendrijos „Draugystė“ teritorija. Džiuginėnų piliakalnis įrengtas atskiroje kalvoje, iš trijų pusių supamoje Durbinio upelio slėnio ir pelkių. Piliakalnio aikštelė ovali, pailga Š-P kryptimi, 20x26m dydžio. Džiuginėnų piliakalnis datuojamas I tūkst. po Kr. pradžia. – XIIIa. Apie 200m į PR nuo piliakalnio, už Durbinio upelio, yra XI-XIIIa. datuojamas Siraičių kapinynas (žr. brėž. Nr.1). Visose piliakalnio papėdėse, 6,5ha plote, yra senovinė gyvenvietė.

2005m. vasarą UAB „Telšių regiono keliai“ kelio Telšiai-Germantas P pakelėje numatė kasti 0,7m pločio ir 1,2m gylio griovį vandentiekio trasai nutiesti. Projektuojamas vandentiekio trasos griovys kerta Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės (A1379K2) teritorijos Š pakraštį. Siekiant nustatyti ar trasos vietoje yra archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis, 2005m. birželio mėn., pagal Kultūros paveldo departamento Mokslinėje archeologijos komisijoje suderintą tyrimų projektą ir 2005 06 08 gautą leidimą (Nr.61) vykdyti tyrimus, numatomos vandentiekio trasos vietoje buvo atlikti žvalgomieji archeologijos tyrimai.

Žvalgomųjų archeologijos tyrimų metu vandentiekio trasos vietoje buvo iškasta 11 žvalgomųjų šurfų, ištyrinėtas 11m² plotas ir fiksuotas nuo 0,25 iki 1,50m storio kultūrinis sluoksnis. Šurfluose Nr.1-5 ir 8-11 archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio neaptikta. Šurfluose Nr.6-7 fiksuotas 0,32-1,05m storio archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis, datuotinas I tūkst. po Kr. antrąja puse.

2005m. birželio mėn. vykdytiems Džiuginėnų piliakalnio papėdės senovės gyvenvietės žvalgomiesiems archeologijos tyrimams vadovavo VŠĮ „Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos“ archeologas Antanas Kavaliauskas (ataskaitos autorius). Kultūrinio sluoksnio grafinę fikzaciją ir fotofiksaciją lauko sąlygomis atliko ataskaitos autorius. Brėžinius ant vatmano perbraižė ir radinių nupiešė taip pat ataskaitos autorius. Brėžinių originalai ir fotonegatyvai saugomi Telšiuose, pas ataskaitos autorių (mob. tel. 861742870).

Žemės kasimo darbus rankiniu būdu atliko VŠĮ „Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos“ etatiniai darbininkai-žemkasiai.

Ataskaitoje naudojamos tradicinės santrumpos:

Š - šiaurė
P - pietūs
V - vakarai
R – rytai

ŽMA – Žemaičių muziejus „Alka“
ATL – Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje
LPA-Lietuvos piliakalnių atlasas
Kt. – kitas (a)

TRUMPA DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO IR JO PAPĖDĖS GYVEVIETĖS TYRINĖJIMŲ ISTORIJS APŽVALGA

Džiuginėnų piliakalnis Džiugino kalno vardu (Góra Dziugina) jau buvo minimas XVI ir XVIIIa. dokumentuose. Legendomis ir pasakojimais apipintas kalnas tyrinėtojus pradėjo dominti XIXa. pabaigoje. XIXa. 9-ame dešimtmetyje Tadas Daugirdas aprašė Džiuginėnų piliakalnio padėtį vietovėje ir nubraižė jo planą bei apytikslį pjūvį. Taip pat šis tyrinėtojas matuokle nustatė piliakalnio aukštį (anot T. Daugirdo jis siekė 30m), apibūdino jo pylimus ir duobes aikštelėje. Piliakalnio P papėdėje T. Daugirdas pastebėjo keliolika mažų kauburėlių, kurios jis siejo su kapavietėmis. Telšių ir Džiuginėnų piliakalnio apylinkėse T. Daugirdas surinko nemažai legendų ir pasakojimų apie piliakalnį ir legendinio karžygio Džiugo žygius.

XIXa. pabaigoje Džiuginėnų piliakalniu domėjosi ir kunigas Liudvikas Adomas Jucevičius. Savo „Žemaičių žemės prisiminimuose“ L. A. Jucevičius rašė: „Už pusmylio nuo kelio, einančio iš Telšių į Alsėdžius, keleivio akis patraukia aukštas kalnas, žmogaus rankos supiltas, kaip tai rodo apvalainas kūginis pavidalas ir žemės rūšių vienodumas visuose jo sudėties sluoksniuose.“ Kuo remdamasis L. A. Jucevičius padarė šią išvadą neaišku, nes piliakalnio jis nekasinėjo, nedarė ir gręžinių. L. A. Jucevičius, kaip ir T. Daugirdas, Džiuginėnų piliakalnio apylinkėse rinko legendas apie „narsų žemaičių riterį Džiugą“, Telšių įkūrimą bei pastebėjo, kad Džiugo pavardė yra dažna tarp vietinių valstiečių.

Susidomėjimas Džiuginėnų piliakalniu nenuslūgo ir XXa. 1901m. Siraičių kaime, 200m. į PR nuo piliakalnio buvo rastas daiktų lobis. Mykolo Brenšteino duomenimis lobį iškasė broliai Engelbertas ir Leopoldas Andžiejevskiai. Lobį sudarė XI-XIIa. datuojami daiktai: kalavijas su rankenos skersiniu, žalvarinės pasaginės segės, juostinė apyrankė, žiedai, diržų skirstikliai ir sagtys, geležinis pentinas, žalvarinės svarstyklių dalys, svorelis ir kt. – viso 42 radiniai. Lobis buvo rastas tada dar nežinomo Siraičių kapinyno teritorijoje ir, matyt, yra savotiška auka ar labai turtingo simbolinio degintinio kapo inventoriūs.

1903m. M. Brenšteinas Džiuginėnų piliakalnio P pusėje aptiko keletą nežymių kauburėlių, kuriuos T. Daugirdas laikė kapavietėmis. Vėliau toje vietoje buvo rasta molinių puodų šukių ir akmens skelčių, kurios buvo perduotos į Krokuvą. 1911m. du iš minėtų kauburėlių kasinėjo Krokuvos universiteto profesorius K. Mošinskis ir rado žmogaus kaulą bei molinio puodo šukę su banguotu ornamentu.

1928m. Džiuginėnų piliakalnis, kaip archeologijos paminklas, jau įtrauktas į Lietuvos archeologinių paminklų apskaitą.

1956m. pavasarį Telšių bibliotekos darbuotojai, vadovaujami muziejininko ir archeologo Vito Valatkos žvalgė Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės P dalies ariamą paviršių bei aplinką, surinko radinius ir aptiko už 200m į P nuo piliakalnio (Siraičių kaimo teritorijoje, ten kur rastas lobis) esantį XI-XIIIa. kapinyną, kurį Žemaičių muziejus „Alka“ tyrinėjo 1956-1957m. Po šių tyrinėjimų tapo aišku, kad Džiuginėnų piliakalnio archeologinį kompleksą sudaro piliakalnis, senovės gyvenvietė ir kapinynas. Tikėtina, kad šiuos archeologinius paminklus paliko viena ir ta pati bendruomenė, kurios materialinėje kultūroje daug kuršiškų bruožų.

Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietė nuodugniau tyrinėta 1993 ir 1999m. 1999m. rudenį Džiuginėnų piliakalnio gyvenvietės ŠV pusėje, už 100m nuo piliakalnio, savavališkai buvo iškastas 0,7-1,2m pločio, 0,9m gylio ir 98m ilgio griovys, skersai kertantis visą šios gyvenvietės plotą. Iškastas griovys buvo dviejų krypčių. Pirmoji griovio atkarpa (kryptis ŠR-PV) buvo 82m ilgio o antroji (kryptis PR-ŠV) – 16m ilgio. Iškastų žemių sanpilų paviršiuje 1992m. buvo aptikta radinių (keramikos, molio tinko).

1993m. birželio mėn., prieš užkasant griovį, ŽMA pasinaudojo esamomis aplinkybėmis (griovyje atidengtas gyvenvietės kultūrinio sluoksnio pjūvis) ir atliko žvalgomojo pobūdžio tyrimus su tikslu pažinti ir užfiksuoti šios gyvenvietės kultūrinį sluoksnį, nustatyti jo pobūdį ir chronologiją. Šiems tyrimams vadovavo ŽMA archeologė Laimutė Valatkienė.

Labiausiai ryškūs kultūrinio sluoksnio požymiai pastebėti griovio pirmosios dalies (kryptis ŠR-PV) 1-50m atkarpoje. Čia pastebimi ir buvusios ūkinės veiklos pėdsakai – ugniavietės ir židiniai. Kultūrinio sluoksnio storis minėtoje atkarpoje buvo 0,5-0,85m. Viršutinė kultūrinio

sluoksniu dalis (0,2-0,3m storio) sunaikinta ariant gyvenvietės teritoriją. Po šiuo, ariant permaišytu sluoksniu, slūgsojo nejudintas kultūrinis sluoksniu, kuriame išsiskyrė du horizontai-viršutinis (storis 0,1-0,2m) ir apatinis (storis 0,1-0,3m). Viršutinis kultūrinio sluoksniu horizontas tamsesnės spalvos už dirvožemį, vietomis degėsingas. Jo apatinėje dalyje buvo pastebėta daugiau tinko gabalėlių, rasta keramikos. Žemutinis kultūrinio sluoksniu horizontas-intensyviai degėsingas, juodas, riebus. Šiame sluoksnyje taip pat buvo tinko gabalėlių, keramikos, pastebėta apdegusių akmenų.

Ugniaviečių ir židinių pėdsakų daugiausia pastebėta pirmosios griovio dalies (kryptis ŠR-PV) PR sienelės 1-17m plote. Jie išsidėstę pakaitomis, maždaug 2m atstumu vienas nuo kito. Ryškiausia ir didžiausia ugniavietė pastebėta 2-5m plote, taip pat jų pėdsakų užfiksuota 11-13, 17-18 ir 40-43m ribose. Rasta ir židinių liekanų. Ne visų jų konstrukcija išliko aiški, dalis jų įrengta panaudojant akmenis ir plūktą molį. Židinių liekanų užfiksuota pirmosios griovio dalies 9-10, 15-16, 23-26 ir 31-32 metruose. Gerai išlikusio židinio pjūvis atidengtas 31-32m ribose. Jis įgilintas, dugnas panašus į dubenį, duobės skersmuo 0,9m, gylis 0,5m. Židinio apačioje ir šonuose buvo pastebėta plūkto molio ir akmenų. Židinio duobė buvo pripildyta degėsingų, riebių žemių. Jose rastos dvi molinio puodo šukės.

Tyrinėjant tas griovio vietas kur kultūrinis sluoksniu gerai išlikęs (pirmoji griovio dalis, kryptis ŠR-PV, metrai 1-50) aptikta keramikos-žiestų molinių puodų šukių. Jų molio masė dažniau rupi arba sluoksniuota, su stambiau ir smulkiau grūsto granito priemaišomis. Puodų pakraščeliai gerokai atlenkti išorės pusėn, kakleliai turi ryškų išlenkimo profilį. Dalis rastųjų šukių ornamentuota. Puodų sienelės puoštos banguotomis ir horizontaliomis įgilintomis linijomis, o jų peteliai-įstrižais įgilintais rėželiais. Tyrimų metu surinkta archeologinė medžiaga gali būti datuojama XII-XIIIa.

1999m. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietė buvo tyrinėjama dar kartą. Tiesiamo pėsiųjų-dviračių tako vietoje, šalia Telšių-Alsėdžių kelio, ties ŠR Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės riba, buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Iširtas 18m² plotas. Šiuos tyrimus atliko archeologai Zenonas Baubonis ir Bronius Dakanis.

Pirmajame 6m² plote, tirtame piliakalnio ŠR pašlaitėje, po 0,3-0,8m storio tiesiant minėtą taką sustumdytos žemės sluoksniu, aptiktas 0,5m storio juodas piliakalnio gyvenvietės kultūrinis sluoksniu. Tyrinėtojo ploto V dalyje, 0,92-1,1m gylyje, rasti 4 viena linija ŠV-PR kryptimi išsidėstę maždaug 40x30x25cm dydžio akmenys. Tokiame pačiame gylyje, į PV nuo akmenų eilės atidengtas akmenų sumetimas, kurį sudarė per 30 mažesnių akmenų (maždaug 10x8x6cm dydžio). Visame plote rasta lipdytos lygiu paviršiumi keramikos, molio tinko gabalėlių, kelios brūkšniuotos keramikos šukės.

Kitame (5m²) plote, tirtame 30m į Š nuo piliakalnio šlaito, senovės gyvenvietės pakraštyje esančioje dauboje, po 0,4-0,45m sustumdytos juodos durpingos žemės sluoksniu, aptikta juoda, degėsinga žemė-archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksniu. Jo storis svyravo nuo 0,2 iki 0,5m. Šiame plote, 0,5-0,6m gylyje, atidengtas vidutiniškai 15x10x6cm dydžio lauko akmenų grindinys. Į PR nuo grindinio, 0,65-1m gylyje, nejudintame grunte, atidengta 0,35-0,4m gylio, 2m ilgio ir 1m pločio duobės dalis su medinio šulinio liekanomis. Šulinio liekanos-tai rentinio Š šono storos horizontalios lentos. Jos 105-140cm ilgio, 6-8cm storio ir 21-24cm pločio. Rentinio lentų abiejuose galuose išpjautos suleidimo „spynos“. Abiejuose galuose ir šone lentos sutvirtintos 6cm pločio, 4cm storio įkaltais kuoliukais bei lenta. Aprašomo ploto kultūriniame sluoksnyje rasta daugiausia žiestos keramikos fragmentų, pasitaikė keletas lipdytų puodų lygiu paviršiumi šukių, buvo beržo tošies gabaliukų, gyvulių kaulų ir dantų.

Palei ŠR gyvenvietės ribą, kelio griovio pakraštyje tirtuose 4 šurfuose aptiktas neintensyvus 0,2-0,60m storio kultūrinis sluoksniu su šlako gabaliukais bei keliomis lipdytos ir žiestos keramikos šukėmis. 1999m. tyrinėtas Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės kultūrinis sluoksniu datuotinas I tūkst. po Kr. II puse-II tūkst. po Kr. pradžia.*

* *Naudota literatūra:* Baubonis Z., Dakanis B.-Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji tyrinėjimai 1999m.// ATL 1998 ir 1999 metais. Vilnius, 2000m. p.86-87.; Baubonis Z., Zabiela G.-LPA. T.3, p.118.; Jucevičius L. A.-Raštai. Vilnius, 1959m., p.417-421.; Kulikauskas P., Zabiela G.-Lietuvos archeologijos istorija (iki 1945m.). Vilnius, 1999m. p.142.; Vaivada V.-Telšiai. Straipsniai ir istorijos dokumentai. Vilnius, 1994m. p.7-12.; Valatkienė L.-Džiugo piliakalnio ŠV gyvenvietės žvalgymas.// ATL 1992 ir 1993 metais. Vilnius, 1994m. p.79-84.; Valatka V.-Žemaičių žemės tyrinėjimai. Knyga I. Archeologija. Vilnius, 2004m. p.10, 17-91.

DARBŲ EIGA

Džiuginėnų senovės gyvenvietė (A1379K2) buvo tyrinėta 2005m. birželio mėnesį. Senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, numatomos tiesti vandentiekio trasos vietoje, atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Žvalgomųjų archeologijos tyrimų metu buvo iškasta 11 šurfų, kurių dydis 1x1m.

Dalis šurfų (Nr.1-7) buvo iškasta senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, o kiti šurfai (Nr.8-11) – į V nuo gyvenvietės teritorijos ŠV ribos. Pastarieji šurfai (Nr.8-11) kasti norint patikslinti senovės gyvenvietės ŠV ribą, patikrinti ar archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis nesitęsia į V nuo šios ribos.

Žvalgomieji šurfai buvo kasami kelio Telšiai-Germantas P pusėje, netoli kelio sanpilo pagrindo. Nuo kelio važiuojamosios dalies P krašto jie buvo nutolę į P per 8,20-10,60m. Pirmieji šurfai (Nr.1-2) iškasti netoli kelių Telšiai-Germantas ir Telšiai-Alsėdžiai sankryžos. Kitoje kelio pusėje priešais juos stūkso didelis lauko riedulys su užrašu „Germantas“. Paskutinis šurfas (Nr.11) buvo iškastas už 166m į V nuo minėtos sankryžos. Tyrinėto ruožo ilgis senovės gyvenvietės teritorijos ribose buvo 32,5m, o už gyvenvietės teritorijos ribų – apie 19m (žr. brėž. Nr.2).

Senovės gyvenvietės teritorijoje kasti šurfai (Nr.1-7) išsidėstę neaukštoje kalvelėje, apaugusioje žole ir žemėjančioje į V pusę. Apie 60m į V nuo kelių Telšiai-Germantas ir Telšiai-Alsėdžiai sankryžos kalvelė pereina į pelkėtą lomą apaugusią krūmais ir nedideliais medžiais (žr. nuotr. Nr.1). Pelkėtos lomos viduryje, po keliu Telšiai-Germantas yra nutiesta vandens pralaida jungianti abi šio kelio puses. Šioje pelkėje yra Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos ŠV riba. Žvalgomieji šurfai pelkėje nekasti dėl techninių problemų-per didelės drėgmės. Likusieji šurfai (Nr.8-11) iškasti į V nuo miškeliu apaugusios pelkės, lygioje žole apaugusioje vietovėje, netoli kelio Telšiai-Germantas sanpilo. Tyrimų pradžioje buvo kasami šurfai Nr.1-7, o vėliau šurfai Nr.8-11.

Šurfas Nr.1

Šurfas Nr.1 priklauso grupei šurfų (Nr.1-7) iškastų Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, kelio Telšiai-Germantas P pusėje, netoli nuo šio kelio ir kelio Telšiai-Alsėdžiai sankryžos. Šurfo Nr.1 Š kraštinė nuo kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies P pakraščio (asfalto) nutolusi į P per 10,60m. Tarp šio šurfo R kraštinės ir kelio Telšiai-Alsėdžiai važiuojamosios dalies V krašto (asfalto) buvo 16,40m atstumas. Už 2,20m į ŠV (290⁰ kryptis) nuo šurfo Nr.1 ŠV kampo buvo šurfo Nr.2 PR kampas (žr. brėž. Nr.3).

Žvalgomojo šurfo Nr.1 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs žole ir truputį žemėja Š ir R kryptimis. Žemės paviršius šurfo Nr.1 vietoje fiksuotas Habs 167.76-167.57m. Fiksuotos šurfo Nr.1 V ir P sienelės (žr. brėž. Nr.5 ir nuotr. Nr.2-3).

Šurfe Nr.1, nulupus 0,13-0,17m storio velėnos sluoksnį (1), iš karto pasiektas įžemis-rusvo molio su smėlio ir smulkiu akmenėlių priemaišomis sluoksnis (2). Siekiant įsitikinti ar tikrai minėtas sluoksnis (2) yra įžemis ir ar po juo nėra archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio, šurfas Nr.1 buvo iškastas iki 0,65m gylio. Kasant buvo nuimtas nuo 0,30 iki 0,50m storio rusvo molio sluoksnio (2) klodas ir įsitikinta, kad šis sluoksnis (2) vientisas, po juo nėra vertingo kultūrinio sluoksnio. Iškasus šurfą Nr.1 iki 0,65m gylio tyrimai jame buvo pabaigti. Po tyrimų šurfas Nr.1 buvo užkastas, nuluptoji velėna sudėta atgal į buvusią vietą.

Kultūrinis sluoksnis šurfo Nr.1 vietoje (jei jis buvo) galėjo būti sunaikintas kelio Telšiai-Germantas tiesimo darbų metu, kai buvo formuojamas kelio sanpilas, stumdomos žemės.

Šurfas Nr.2

Šurfas Nr.2, kaip ir šurfas Nr.1, priklauso šurfų grupei (Nr.1-7) iškastų Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, kelio Telšiai-Germantas P pusėje. Šurfo Nr.2 Š kraštinė nuo kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P pakraščio nutolusi į P

per 9,20m. Tarp šio šurfo R kraštinės ir kelio Telšiai-Alsėdžiai važiuojamosios dalies (asfalto) V krašto buvo 18,80m atstumas. Už 2,60m į ŠV (320° kryptis) nuo šurfo Nr.2 ŠV kampo buvo šurfo Nr.3 PR kampas (žr. brėž. Nr.3).

Žvalgomojo šurfo Nr.2 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs žole ir truputį žemėja Š ir V kryptimis. Žemės paviršius šurfo Nr.2 vietoje fiksuotas Habs 167,33-167,18m. Fiksuotos šurfo Nr.2 V ir P sienelės (žr. brėž. Nr.5 ir nuotr. Nr.4-5).

Tyrimų pradžioje, šurfo Nr.2 vietoje, buvo nuluptas 0,10-0,17m storio velėnos sluoksnis (1). Po šiuo sluoksniu (1) tyrinėtas gelsvo smėlio sluoksnis (2) su smulkių akmenėlių priemaišomis. Šis gelsvo smėlio sluoksnis (2) buvo panašus į įžemį. Norint įsitikinti, kad tai tikrai įžemis buvo nukastas 0,20-0,37m storio šio sluoksnio (2) klodas. Iškasus šurfa Nr.2 iki 0,5m gylio nuo žemės paviršiaus įsitikinta, kad sluoksnis (2) tikrai yra įžemis. Pasiėkus įžemį tyrimai šurfe Nr.2 pabaigti. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ar radinių šurfe Nr.2 nerasta. Po tyrimų šurfas Nr.2 buvo užkastas o nuluptoji velėna sudėta atgal į vietą.

Šurfas Nr. 3

Šurfas Nr.3-tai dar vienas šurfas iškastas Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, kelio Telšiai-Germantas P pusėje. Šurfo Nr.3 Š kraštinė nuo kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P pakraščio nutolusi į P per 7,40m. Tarp šio šurfo R kraštinės ir kelio Telšiai-Alsėdžiai važiuojamosios dalies (asfalto) V krašto buvo 22,20m atstumas. Už 2,60m į PR (140° kryptis) nuo šurfo Nr.3 ŠV kampo buvo šurfo Nr.4 PR kampas. Tarp šurfo Nr.3 V kraštinės ir vėliau iškasto šurfo Nr.4 R kraštinės buvo 5m atstumas (žr. brėž. Nr.3).

Šurfo Nr.3 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs žole ir truputį žemėja Š ir V kryptimis. Žemės paviršius šurfo Nr.3 vietoje fiksuotas Habs 166,84-166,72m. Fiksuotos šurfo Nr.3 V ir P sienelės (žr. brėž. Nr.6 ir nuotr. Nr.6).

Šurfe Nr.3, nulupus iki 0,15m storio velėnos sluoksnį (1), tyrinėtas 0,17-0,20m storio pilkos, permaišytos žemės (dirvožemio) sluoksnis (2). Šiame sluoksnyje (2) buvo negausių smėlio ir smulkių akmenėlių priemaišų. Sluoksnis (2) permaišytas arimo metu. Nukalus sluoksnį (2), 0,26-0,29m gylyje nuo žemės paviršiaus, pasiektas įžemio-gelsvo smėlio sluoksnio (3) paviršius. Šurfa Nr.3 iškasus iki 0,47m gylio nuo žemės paviršiaus tyrimai jame buvo pabaigti. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ar radinių šiame šurfe nerasta. Po tyrimų šurfas Nr.3 buvo užverstas o nuluptoji velėna sudėta atgal į vietą.

Šurfas Nr. 4

Šurfas Nr.4, kaip ir šurfai Nr.1-3, priklauso grupei šurfų iškastų Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, kelio Telšiai-Germantas P pusėje. Šurfo Nr.4 Š kraštinė nuo kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P pakraščio nutolusi į P per 7,80m. Tarp šio šurfo R kraštinės ir kelio Telšiai-Alsėdžiai važiuojamosios dalies (asfalto) V krašto buvo 28,20m atstumas. Šurfo Nr.4 V kraštinė nuo vandens pralaidos vamzdžio, esančio pelkėje, R krašto nutolusi į R per 71,70m. Tarp šurfo Nr.4 V kraštinės ir vėliau iškasto šurfo Nr.5 R kraštinės buvo 5,10m atstumas (žr. brėž. Nr.3).

Žvalgomojo šurfo Nr.4 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs neprižiūrėta žole ir truputį žemėja V kryptimi. Žemės paviršius šurfo Nr.4 vietoje fiksuotas Habs 166,18-166,02m. Fiksuotos šurfo Nr.4 P ir R sienelės (žr. brėž. Nr.6 ir nuotr. Nr.7-8).

Šurfe Nr.4, nulupus iki 0,12m storio velėnos sluoksnį (1), tyrinėtas 0,28-0,45m storio pilkos, permaišytos žemės (dirvožemio) sluoksnis (2) su negausiomis smėlio ir smulkių akmenėlių priemaišomis. Šis sluoksnis (2) permaišytas senovės gyvenvietės teritorijos arimo metu.

Nukalus minėtą sluoksnį (2), 0,40-0,56m gylyje nuo žemės paviršiaus, pasiektas įžemio-gelsvo smėlio sluoksnio (4) paviršius. Šurfo Nr.4 ŠR kampe, tyrinėjant sluoksnį (2), 0,42m gylyje nuo žemės paviršiaus, išryškėjo keturkampio formos duobės kontūras. Į šurfo Nr.4 erdvę pateko tik dalis minėtos duobės kontūro. Toji duobės kontūro dalis buvo 0,38x0,42m dydžio. Tyrimų eigoje nustatyta, kad duobės gylis buvo iki 0,30m. Duobė buvo užpildyta permaišytos, pilkos žemės sluoksniu (3) su gausiomis smėlio priemaišomis. Jos sienelės stačios o dugnas truputį išgaubtas, negilaus dubens formos. Šios duobės paskirtis ir datavimas neaiškus, tikėtina, kad tai archeologijos

požiūriu vėlyvas objektas. Dėl šios priežasties duobės dalis, likusi už šurfo Nr.4 ribų nebuvo tyrinėjama.

Aprašytos duobės vietoje įžemis-gelsvo smėlio sluoksnis (4)-pasiektas 0,75m gylyje nuo žemės paviršiaus. Ištyrus minėtą duobę iki dugno tyrimai šurfe Nr.4 pabaigti. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ar radinių šiame šurfe neaptikta. Kultūrinis sluoksnis šurfo Nr.4 vietoje (jei jis kada nors buvo) galėjo būti sunaikintas ariant gyvenvietės teritoriją arba kelio Telšiai-Germantas tiesimo metu. Po tyrimų šurfas Nr.4 buvo užkastas, o nuluptoji velėna sudėta atgal į vietą.

Šurfas Nr.5

Šurfas Nr.5 taipogi priklauso grupei šurfų (Nr.1-7) iškastų Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, kelio Telšiai-Germantas P pusėje. Šurfo Nr.5 Š kraštinė nuo kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P pakraščio nutolusi į P per 8,20m. Tarp šio šurfo R kraštinės ir kelio Telšiai-Alsėdžiai važiuojamosios dalies (asfalto) V krašto buvo 34,30m atstumas. Šurfo Nr.5 V kraštinė nuo vandens pralaidos vamzdžio pelkėje, jungiančio kelio Telšiai-Germantas abi puses, R krašto nutolusi į R per 65,60m. Tarp šurfo Nr.5 V kraštinės ir vėliau iškasto šurfo Nr.6 R kraštinės buvo 5,30m atstumas (žr. brėž. Nr.3).

Šurfo Nr.5 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs žole ir truputį žemėja V kryptimi. Žemės paviršius šio šurfo vietoje fiksuotas Habs 165,38-165,33m. Fiksuotos šurfo Nr.5 P ir R sienelės (žr. brėž. Nr.7 ir nuotr. Nr.9-10).

Tyrimų pradžioje šurfo Nr.5 vietoje buvo nuluptas 0,10-0,15m storio velėnos sluoksnis (1). Po velėnos sluoksniu (1) buvo tyrinėjamas 0,28-0,38m storio pilkos, permaišytos žemės (dirvožemio) sluoksnis (2) su negausiomis smėlio ir smulkių akmenėlių priemaišomis. Sluoksnis (2) permaišytas, greičiausiai, senovės gyvenvietės teritorijos arimo metu. Nukarus pilkos, permaišytos žemės sluoksnį (2), 0,38-0,47m gylyje nuo žemės, paviršiaus pasiektas įžemio-gelsvo smėlio sluoksnio (3)-paviršius. Iškasus šurfą Nr.5 iki 0,58m gylio nuo žemės paviršiaus tyrimai jame buvo pabaigti. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ar radinių šiame šurfe nerasta. Po tyrimų šurfas Nr.5 buvo užkastas, o nuluptoji velėna sudėta atgal į vietą.

Šurfas Nr.6

Šurfas Nr.6, kaip ir aukščiau aprašyti šurfai (Nr.1-5), buvo iškastas Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, į P nuo kelio Telšiai-Germantas. Šurfo Nr.6 Š kraštinė nuo kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P pakraščio nutolusi į P per 8,80m. Tarp šio šurfo R kraštinės ir kelio Telšiai-Alsėdžiai važiuojamosios dalies (asfalto) V krašto buvo 40,60m atstumas. Šurfo Nr.6 V kraštinė nuo vandens pralaidos vamzdžio pelkėje, jungiančio kelio Telšiai-Germantas abi puses, R krašto nutolusi į R per 59,30m. Tarp šurfo Nr.6 V kraštinės ir vėliau iškasto šurfo Nr.7 R kraštinės buvo 4,80m atstumas (žr. brėž. Nr.3).

Šurfo Nr.6 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs žole ir truputį žemėja P bei R kryptimis. Žemės paviršius šio šurfo vietoje fiksuotas Habs 164,58-164,43m. Fiksuotos šurfo Nr.6 Š, P, V ir R sienelės (žr. brėž. Nr.8 ir nuotr. Nr.11-12).

Tyrimų pradžioje šurfo Nr.6 vietoje buvo nuluptas iki 0,15m storio velėnos sluoksnis (1). Po velėnos sluoksniu (1) buvo kastas 0,15-0,22m storio pilkos, permaišytos žemės (dirvožemio) sluoksnis (2) su negausiomis smėlio ir smulkių akmenėlių priemaišomis. Tikėtina, kad šis sluoksnis (2) susiformavo senovės gyvenvietės teritorijos arimo metu.

Giliau, po permaišytos, pilkos žemės sluoksniu (2), buvo tyrinėtas tamsiai pilkos, „riebios“ žemės sluoksnis (3) su degėsių, angliukų, puvėsių ir sutrūnijusios medienos priemaišomis. Šis sluoksnis (3) stebėtas 0,35-0,87m gylyje nuo žemės paviršiaus (Habs 164,31-163,62m). Sluoksnio (3) storis buvo 0,32-0,63m.

Tyrinėjant aprašomą sluoksnį (3), šurfo Nr.6 PR kampe, 0,52m gylyje nuo žemės paviršiaus, aptiktas nedidelis molinio lipdyto puodo dugnelio fragmentas (inv.Nr.1). Rasto puodo dugnelio fragmento dydis 3,5x4,6cm. Jo molio masė grubi, su gausiomis rupiai sugrūsto granito

priemaišomis. Puodo dugno storis, sprendžiant pagal rastą fragmentą (inv.Nr.1), galėjo būti 1,5cm. Vienoje puodo dugnelio fragmento pusėje yra neryškūs brūkšneliai. Galima manyti, kad tai ornamento elementai. Be minėto radinio, sluoksnyje (3), šurfo Nr.6 Š dalyje, 0,55m gylyje nuo žemės paviršiaus, dar aptiktas labai aptrupėjęs, nedidelis molinio indo fragmentas (inv. Nr.2). Šis fragmentas taip sunykęs, kad neįmanoma nustatyti kuri tai indo dalis. Šios šukės dydis 1,9x2,8cm. Jos molio masė grubi, su rupiai grūsto granito priemaišomis. Minėti puodų fragmentai (inv. Nr.1-25) gali būti nuskilę nuo I tūkst. po Kr. antrąja puse datuojamų indų. Šiuo laikotarpiu (I tūkst. po Kr. antrąja puse) turi būti datuojamas ir sluoksnis (3) kuriame jie rasti. Šis sluoksnis (3) yra archeologiškai vertingas, greičiausiai, susiformavęs Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės egzistavimo laikotarpiu.

Nukarus aukščiau aprašytą 3 sluoksnį, 0,72-0,88m gylyje nuo žemės paviršiaus, pasiektas įžemio-gelsvo smėlio sluoksnio (4)-paviršius. Šurfa Nr.6 iškasus iki 0,88-1,00m gylio nuo žemės paviršiaus tyrimai jame buvo pabaigti. Pabaigus tyrimus šurfas Nr.6 buvo užkastas o nuluptoji velėna sudėta atgal į buvusią vietą.

Šurfas Nr.7

Šurfas Nr.7 yra paskutinis iš grupės šurfų iškastų Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, į P nuo kelio Telšiai-Germantas. Šurfo Nr.7 Š kraštinė nuo kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P pakraščio nutolusi į P per 9,20m. Tarp šio šurfo R kraštinės ir kelio Telšiai-Alsėdziai važiuojamosios dalies (asfalto) V krašto buvo 46,40m atstumas. Šurfo Nr.7 V kraštinė nuo vandens pralaidos vamzdžio pelkėje, jungiančio kelio Telšiai-Germantas abi puses, R krašto nutolusi į R per 53,50m. Už 4,80m į R nuo šurfo Nr.7 R kraštinės buvo anksčiau iškasto šurfo Nr.6 V kraštinė (žr. brėž. Nr.3).

Šurfo Nr.7 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs žole ir truputį žemėja P bei V kryptimis. Žemės paviršius šio šurfo vietoje fiksuotas Habs 164,20-163,96m. Fiksuotos šurfo Nr.7 Š, P, V ir R sienelės (žr. brėž. Nr.9-10 ir nuotr. Nr.13-14).

Tyrimų pradžioje šurfo Nr.7 vietoje nuluptas 0,08-0,15m storio velėnos sluoksnis (1). Po velėnos sluoksniu (1) buvo fiksuotas 0,16-0,45m storio pilkos, permaišytos žemės (dirvožemio) sluoksnis (2) su negausiomis smėlio ir smulkių akmenėlių priemaišomis. Tikėtina, kad šis sluoksnis (2) susiformavo senovės gyvenvietės teritorijos arimo metu permaišius viršutinę kultūrinio sluoksnio dalį. Giliau, po permaišytos, pilkos žemės sluoksniu (2), buvo tyrinėtas tamsiai pilkos, „riebios“ žemės sluoksnis (3) su degėsių, angliukų, puvėsių ir sutrūnijusios medienos priemaišomis. Šis sluoksnis (3) stebėtas 0,28-1,25m gylyje nuo žemės paviršiaus (Habs 164,20-162,72m). Aprašomo sluoksnio (3) storis buvo 0,80-1,05m.

Tyrinėjant šį sluoksnį (3), šurfo Nr.7 ŠR kampe, 1,05m gylyje nuo žemės paviršiaus, aptiktas lipdyto molinio puodo šonelio fragmentas (inv. Nr.3, žr. piešinį 1). Puodo šonelio fragmento molio masė grubi, su gausiomis rupiai sugrūsto granito priemaišomis. Šio fragmento dydis 7,4x7,5m. Jo išorinį paviršių puošia ornamentas sudarytas iš įrėžtų, neryškių horizontalių linijų. Aprašytas puodo šonelio fragmentas (inv. Nr.3) gali būti nuskilęs nuo I tūkst. po Kr. antrąja puse datuojamo indo. Greičiausiai, minėtu laikotarpiu, susiformavo ir archeologiškai vertingas 3 sluoksnis. Be puodo šonelio fragmento (inv.Nr.3) šurfe Nr.7 dar rastas 2,5x3,8x6,2cm dydžio geležies gargažės gabaliukas (inv. Nr.4). Jis gulėjo šurfo P dalyje, 1,10m gylyje nuo žemės paviršiaus.

Ištyrinėjus 3 sluoksnį, 1,28-1,38m gylyje nuo žemės paviršiaus, pasiektas įžemio-gelsvo smėlio sluoksnio (4)-paviršius. Šurfa Nr.7 iškasus iki 1,46m gylio nuo žemės paviršiaus tyrimai jame buvo pabaigti. Pabaigus tyrimus šurfas Nr.7 buvo užkastas o nuluptoji velėna sudėta atgal į buvusią vietą.

Šurfas Nr. 8

Šurfas Nr. 8 priklauso grupei šurfų (Nr.8-11) iškastų kelio Telšiai-Germantas P pusėje, į V nuo Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos ŠV ribos. Šie šurfai kasti norint patikslinti senovės gyvenvietės teritorijos ŠV ribą, patikrinti ar archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis nesitęsia į V nuo minėtos ribos.

Šurfo Nr.8 R kraštinė nuo vandens pralaidos vamzdžio, jungiančio abi kelio Telšiai-Germantas puses, V krašto nutolusi į V per 50,60m. Tarp šurfo Nr.8 Š kraštinės ir kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P pakraščio buvo 9,20m atstumas. Už 4,10m į V nuo šurfo Nr.8 V kraštinės buvo vėliau iškasto šurfo Nr.9 R kraštinė (žr. brėž Nr.4).

Šurfo Nr.8 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs neprižiūrėta žole ir truputį žemėja P bei R kryptimis. Žemės paviršius šio šurfo vietoje fiksuotas Habs 163,17-163,10m. Fiksuotos šurfo Nr.8 Š ir V sienelės (žr. brėž. Nr.11 ir nuotr. Nr.15-16).

Tyrimų pradžioje, šurfo Nr.8 vietoje, buvo nuluptas iki 0,12m storio velėnos sluoksnis (1). Po velėnos sluoksniu (1) buvo tyrinėtas 0,18-0,27m storio pilkos, permaišytos žemės (dirvožemio) sluoksnis (2) su negausiomis smėlio ir smulkių akmenukų priemaišomis. Nukasus minėtą sluoksnį (2), 0,28-0,38m gylyje nuo žemės paviršiaus pasiektas įžemio-gelsvo smėlio sluoksnio (3)-paviršius. Dar truputį pakasus gilyn (siekiant įsitikinti, kad 3 sluoksnis tikrai įžemis) ir šurfą Nr.8 iškasus iki 0,50m gylio nuo žemės paviršiaus, tyrimai šiame šurfe buvo pabaigti. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ar radinių šiame šurfe nerasta. Po tyrimų šurfas Nr.8 buvo užkastas, o nuluptoji velėna sudėta atgal į vietą.

Šurfas Nr. 9

Šurfas Nr. 9, kaip ir šurfas Nr.8, priklauso aukščiau minėtai grupei šurfų, iškastų plote į V nuo Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos ŠV ribos. Šurfo Nr.9 R kraštinė nuo vandens pralaidos vamzdžio, jungiančio abi kelio Telšiai-Germantas puses, V krašto nutolusi į V per 55,70m. Tarp šurfo Nr.9 Š kraštinės ir kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P pakraščio buvo 9,05m atstumas. Už 6,40m į V nuo šurfo Nr.9 V kraštinės buvo vėliau iškasto šurfo Nr.10 R kraštinė (žr. brėž Nr.4).

Žvalgomojo šurfo Nr.9 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs neprižiūrėta žole ir truputį žemėja Š ir V kryptimis. Žemės paviršius šurfo Nr.9 vietoje fiksuotas Habs 163,28-163,22m. Fiksuotos šurfo Nr.9 Š ir V sienelės (žr. brėž. Nr.11 ir nuotr. Nr.17-18).

Tyrimų pradžioje šurfo Nr.9 vietoje buvo nuluptas iki 0,10m storio tankios velėnos sluoksnis (1). Giliau, po velėnos sluoksniu (1), buvo fiksuotas 0,19-0,27m storio pilkos, permaišytos žemės (dirvožemio) sluoksnis (2) su negausiomis smėlio ir smulkių akmenukų priemaišomis. Nukasus minėtą sluoksnį (2), 0,28-0,37m gylyje nuo žemės paviršiaus, pasiektas įžemio paviršius. Įžemis šiame šurfe, kaip ir aukščiau aprašytame šurfe Nr.8, buvo smulkus gelsvas smėlis (3). Pasiėkus įžemį ir po to dar pagilinus šurfą Nr.9 iki 0,45m gylio nuo žemės paviršiaus, tyrimai šiame šurfe buvo pabaigti. Archeologinę vertę turinčio kultūrinio sluoksnio ir radinių šiame šurfe nerasta. Po tyrimų šurfas Nr.9 buvo užkastas, o nuluptoji velėna sudėta atgal į vietą.

Šurfas Nr. 10

Šurfas Nr.10-tai dar vienas šurfas iškastas plote į V nuo Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos ŠV ribos, kelio Telšiai-Germantas P pusėje. Šurfo Nr.10 Š kraštinė nuo kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P krašto buvo nutolusi į P per 9,00m. Tarp šurfo Nr.10 R kraštinės ir vandens pralaidos vamzdžio, jungiančio abi kelio Telšiai-Germantas puses, V krašto buvo 63,10m atstumas. Už 4,40m į V nuo šurfo Nr.10 V kraštinės buvo vėliau iškasto šurfo Nr.11 R kraštinė (žr. brėž Nr.4).

Žvalgomojo šurfo Nr.10 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius lygus (horizontalus) ir apaugęs neprižiūrėta žole. Žemės paviršius šurfo Nr.10 vietoje fiksuotas Habs 163,22m. Fiksuotos šio šurfo Š ir R sienelės (žr. brėž. Nr.12 ir nuotr. Nr.19-20).

Pradėjus tyrimus šurfo Nr.10 vietoje buvo nuluptas 0,10-0,15m storio tankios velėnos sluoksnis (1). Po velėnos sluoksniu (1) buvo tyrinėjamas pilkos, permaišytos žemės (dirvožemio) sluoksnis (2) su negausiomis smėlio ir smulkių akmenukų priemaišomis. Šio sluoksnio (2) storis buvo iki 0,28m. Nukarus minėtą sluoksnį (2), 0,34-0,38m gylyje nuo žemės paviršiaus, atidengtas įžemio-rusvo smėlio sluoksnio (3)-paviršius. Tyrimų eigoje dalis įžemio buvo nukasta siekiant patikrinti ar po smėliu (3) kartais neslūgso archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis. Iškasus šurfą Nr.10 iki 0,45m gylio nuo žemės paviršiaus tyrimai jame buvo pabaigti. Archeologinę vertę turinčio kultūrinio sluoksnio ar radinių šiame šurfe nerasta. Po tyrimų šurfas Nr.10 buvo užkastas, o nuluptoji velėna sudėta atgal į vietą.

Šurfas Nr. 11

Šurfas Nr.11-tai paskutinis iš grupės šurfų (Nr.8-11) iškastų plote į V nuo Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos ŠV ribos, kelio Telšiai-Germantas P pusėje. Šurfo Nr.11 Š kraštinė nuo kelio Telšiai-Germantas važiuojamosios dalies (asfalto) P krašto buvo nutolusi į P per 9,10m. Tarp šio šurfo R kraštinės ir vandens pralaidos vamzdžio, jungiančio abi kelio Telšiai-Germantas puses, V krašto buvo 68,50m atstumas. Už 4,40m į R nuo šurfo Nr.11 R kraštinės buvo anksčiau iškasto šurfo Nr.10 V kraštinė (žr. brėž Nr.4).

Šurfo Nr.11 dydis 1x1m. Jo vietoje žemės paviršius apaugęs neprižiūrėta žole ir truputį žemėja Š bei V kryptimis. Žemės paviršius šio šurfo vietoje fiksuotas Habs 163,61-163,50m. Fiksuotos šurfo Nr.11 Š ir V sienelės (žr. brėž. Nr.12 ir nuotr. Nr.21).

Tyrimų pradžioje šurfo Nr.11 vietoje buvo nuluptas iki 0,08-0,12m storio tankios velėnos sluoksnis (1). Giliau, po velėnos sluoksniu (1), buvo tyrinėjamas 0,23-0,34m storio pilkos, permaišytos žemės (dirvožemio) sluoksnis (2) su negausiomis smėlio ir smulkių akmenukų priemaišomis. Ištirinėjus minėtą sluoksnį (2), 0,32-0,41m gylyje nuo žemės paviršiaus, atidengtas įžemio paviršius. Įžemis šiame šurfe buvo rupus rusvas smėlis (3). Pasiėkus įžemį ir po to dar pagilinus šurfą Nr.11 iki 0,52m gylio nuo žemės paviršiaus, tyrimai šiame šurfe buvo pabaigti. Archeologinę vertę turinčio kultūrinio sluoksnio ir radinių šiame šurfe nerasta. Po tyrimų šurfas Nr.11 buvo užkastas, o nuluptoji velėna sudėta atgal į vietą.

IŠVADOS

2005m. birželio mėn., Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės (A1379K2) teritorijos Š pakraštyje, kelio Telšiai-Germantas P pakelėje numatomos tiesti vandentiekio trasos vietoje, buvo atlikti žvalgomieji archeologijos tyrimai. Šių tyrimų metu projektuojamos vandentiekio trasos vietoje buvo iškasta 11 žvalgomųjų šurfų (visi-1x1m dydžio), ištyrinėtas 11m² plotas ir fiksuotas nuo 0,25 iki 1,50m storio kultūrinis sluoksnis.

Tyrimų eigoje buvo iškastos dvi šurfų grupės. Pirmosios grupės šurfai (Nr.1-7) buvo iškasti Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos Š pakraštyje, kelio Telšiai-Germantas P pakelėje. Šios grupės šurfuose Nr.1-5 archeologinę vertę turinčio kultūrinio sluoksnio ar radinių nerasta. Kultūrinis sluoksnis minėtų šurfų vietose galėjo būti sunaikintas vykdant žemės kasimo darbus kelio Telšiai-Germantas tiesimo metu arba ariant senovės gyvenvietės teritoriją.

Pirmosios grupės šurfuose Nr.6-7, po 0,15-0,45m storio balastiniu dirvožemio sluoksniu, fiksuotas 0,32-1,05m storio, archeologiškai vertingas, tamsiai pilkos, degėsingos žemės sluoksnis. Tikėtina, kad šis sluoksnis susiformavo Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės egzistavimo laikotarpiu ir yra datuotinas I tūkst. po Kr. antrąja puse. Minėtame tamsiai pilkos žemės sluoksnyje, šurfe Nr.6, aptiktas lipdyto molinio puodo dugnelio fragmentas (inv.Nr.1) ir maža molinio indo šukelė (inv. Nr.2). Šurfe Nr.7, tame pačiame sluoksnyje, rastas lipdyto molinio puodo šonelio fragmentas (inv. Nr.3), puoštas horizontalių įrėžų ornamentu ir nedidelis geležies gargažės gabaliukas (inv. Nr.4). Rastieji radiniai perduoti Žemaičių muziejaus „Alka“ archeologijos skyriui.

Kaip buvo minėta aukščiau, šurfuose Nr.6-7 buvo aptiktas archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis ir radiniai. Todėl, ateityje, prieš kasant numatytos vandentiekio trasos tranšėją, šurfų Nr.6-7 vietose ir trasos atkarpoje tarp jų būtina atlikti pilnus archeologinius tyrimus.

Antroji šurfų grupė (Nr.8-11) buvo iškasta maždaug už 50m į V nuo Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos ŠV ribos, kelio Telšiai-Germantas P pakelėje. Šurfai Nr.8-11 buvo kasami siekiant patikslinti senovės gyvenvietės ŠV ribą, patikrinti ar archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis tęsiasi į V nuo minėtos ribos. Tyrimų metu šurfuose Nr.8-11 archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ir radinių neaptikta.

archeologas Antanas Kavaliauskas

RADINIŲ SĄRAŠAS

Šurfas Nr. 6

Sluoksnis 3

1. Puodo, molinio, lipdyto, dugnelio fragmentas. Fragmento molio masė grubi, su rupiai sugrūsto granito priemaišomis. Molio masė lūžio viduje tamsiai pilkos spalvos, o lūžio išorėje-šviesiai rusvos spalvos. Puodo dugnelio fragmento dydis 3,5x4,6cm. Puodo dugnelio storis, sprendžiant pagal fragmentą, buvo 1,5cm. Fragmento apačioje (ant puodo dugno) yra prilipusio smėlio kruopelių. Vienoje fragmento pusėje matosi neryškūs brūkšneliai, kurie gali būti ornamento elementai. Gylis nuo žemės paviršiaus 0,52m, šurfo PR kampas.

2. Indo, molinio, fragmentas, labai aprtrupėjęs, negalima nustatyti kuri tai indo dalis. Molio masė lūžio vietoje pilka su rupiai grūsto granito priemaišomis. Fragmento dydis 1,9x2,8cm. Gylis nuo žemės paviršiaus 0,55m, šurfo Š dalis.

Šurfas Nr.7

Sluoksnis 3

3. Puodo, molinio, lipdyto, šonelio fragmentas. Fragmento molio masė grubi su rupiai sugrūsto granito priemaišomis. Molio masė lūžio viduje tamsiai pilkos spalvos. Fragmento išorė šviesiai rudos spalvos, vietomis aprūkusi. Puodo šonelio fragmento dydis 7,4x7,5cm. Puodo sienelės storis, sprendžiant pagal fragmentą, buvo 0,6-0,8cm. Puodo šonelio fragmentas truputį išgaubtas. Jo išorinį paviršių puošia ornamentas sudarytas iš įrėztų, neryškių horizontalių linijų. Šių linijų plotis 0,1cm, gylis-apie 0,05cm. Tarpai tarp horizontalių ornamento linijų nevienodi- nuo 0,1-0,4cm iki 1,2cm. Puodo šonelio paviršiuje yra ir keletas neryškių, vertikalinių įrėztų. Gylis nuo žemės paviršiaus 1,05m, šurfo ŠR kampas. Žr. piešinį 1.

4. Geležies gargažės gabaliukas. Gargažės gabaliukas yra netaisyklingos formos, jo dydis 2,5x3,8x6,2cm. Gargažės gabaliuko paviršius akytas, aprūdijęs. Gylis 1,10m, šurfo P dalis.

BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS

1. Džiuginėnų piliakalnio situacijos planas. M 1 : 100 000.
2. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Genplanas-situacijos planas. Šurfo išsidėstymas. M 1 : 500.
3. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Šurfo pririšimai ir fiksuoti pjūviai. Šurfai Nr. 1-7. M 1 : 200.
4. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Šurfo pririšimai ir fiksuoti pjūviai. Šurfai Nr. 8-11. M 1 : 200.

5. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Fiksuoti pjūviai. Šurfo Nr.1 P ir V sienelės. Šurfo Nr. 2 P ir V sienelės. M 1 : 20.
6. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Fiksuoti pjūviai. Šurfo Nr.3 P ir V sienelės. Šurfo Nr.4 R ir P sienelės. M 1 : 20.
7. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Fiksuoti pjūviai. Šurfo Nr.5 R ir P sienelės. M 1 : 20.
8. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Fiksuoti pjūviai. Šurfo Nr.6 V, R, P ir Š sienelės. M 1 : 20.
9. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Fiksuoti pjūviai. Šurfo Nr.7 Š ir R sienelės. M 1 : 20.
10. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Fiksuoti pjūviai. Šurfo Nr.7 P ir V sienelės. M 1 : 20.
11. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Fiksuoti pjūviai. Šurfo Nr.8 V ir Š sienelės. Šurfo Nr.9 V ir Š sienelės. M 1: 20.
12. Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės žvalgomieji archeologijos tyrimai 2005m. Fiksuoti pjūviai. Šurfo Nr.10 Š ir R sienelės. Šurfo Nr.11 V ir Š sienelės. M 1: 20.

NUOTRAUKŲ SĄRAŠAS

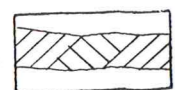
1. Pirmosios šurfų grupės (Nr.1-7) vietos bendras vaizdas žiūrint iš R į V. Šios grupės šurfuose Nr.6-7 buvo aptiktas archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis.
2. Šurfo Nr.1 P sienelė. Vaizdas žiūrint iš Š pusės.
3. Šurfo Nr.1 V sienelė. Vaizdas iš R pusės.
4. Šurfo Nr.2 P sienelė. Vaizdas žiūrint iš Š pusės.
5. Šurfo Nr.2 V sienelė. Vaizdas žiūrint iš R į V.
6. Šurfo Nr.3 P sienelė. Vaizdas žiūrint iš Š pusės.
7. Šurfo Nr.4 R sienelė. Vaizdas iš V pusės.
8. Šurfo Nr.4 P sienelė. Vaizdas žiūrint iš Š į P.
9. Šurfo Nr.5 R sienelė. Vaizdas iš V pusės.
10. Šurfo Nr.5 P sienelė. Vaizdas žiūrint iš Š pusės.
11. Šurfo Nr.6 P sienelė. Vaizdas iš Š pusės.
12. Šurfo Nr.6 R sienelė. Vaizdas žiūrint iš V į R.

13. Šurfo Nr.7 P sienelė. Vaizdas žiūrint iš Š pusės.
14. Šurfo Nr.7 V sienelė. Vaizdas žiūrint iš R pusės.
15. Šurfo Nr.8 V sienelė. Vaizdas iš R pusės.
16. Šurfo Nr.8 Š sienelė. Vaizdas žiūrint iš P į Š.
17. Šurfo Nr.9 V sienelė. Vaizdas iš R pusės.
18. Šurfo Nr.9 Š sienelė. Vaizdas žiūrint iš P į Š.
19. Šurfo Nr.10 Š sienelė. Vaizdas žiūrint iš P pusės.
20. Šurfo Nr.10 R sienelė. Vaizdas iš V pusės.
21. Šurfo Nr.11 V sienelė. Vaizdas žiūrint iš R pusės.

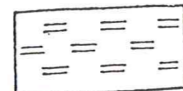
PIEŠINIŲ SĄRAŠAS

Piešinys 1. Puodo šonelio fragmentas inv. Nr.3 iš šurfo Nr.7. Piešė archeologas A. Kavaliauskas.
M 1 : 1.

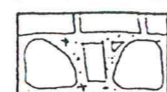
SUTARTINIAI ŽENKLAI

VELĖNA

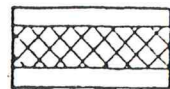
PLŪKTAS MOLIS

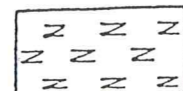
AKMENŲ-PLYTŲ MŪRAS

DEGĖSIAI

ASFALTAS

DEGTAS MOLIS

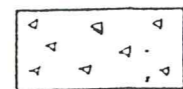
MŪRAS PJŪVYJE

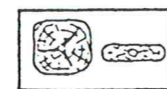
ANGLIUKAI

ŠVIESIAI PILKA ŽEMĖ

SMULKIOS GRIUVENOS

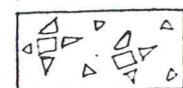
SKERSINĖ MEDIENA

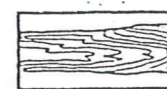
PELENAI

PILKA ŽEMĖ

STAMBIOS GRIUVENOS

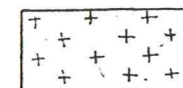
IŠILGINĖ MEDIENA

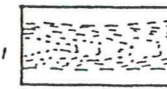
SUODŽIAI

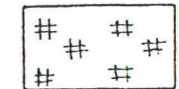
TAMSIAI PILKA ŽEMĖ

KALKĖS

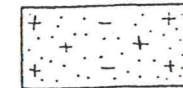
SUNYKUSI MEDIENA

PUVĖSIAI

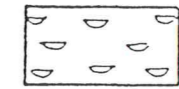
JUODA ŽEMĖ

KALKIŲ SKIEDINYS

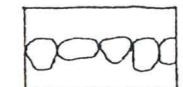
APDEGUSI MEDIENA

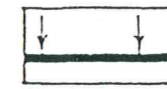
KERAMIKA

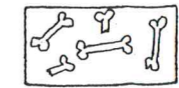
DURPĖS

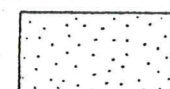
AKMENŲ GRINDINYS

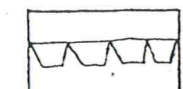
FIKSUOTA KRAŠTINĖ

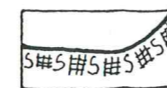
KAULAI

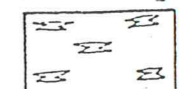
SMĖLIS

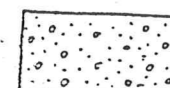
TAŠYTI AKMENYS

DUOBĖS KONTŪRAS

DEGINTI KAULIUKAI

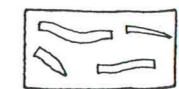
SMULKUS ŽVYRAS

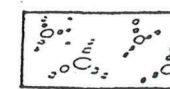
AKMENYS

IŽEMIS

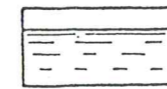
ODA

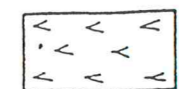
STAMBUS ŽVYRAS

AKMENŲ MŪRAS

GRUNTINIS VANDUO

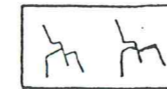
SKIEDROS

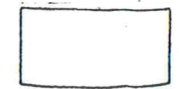
MOLIS

PLYTŲ MŪRAS

ŠAKNYS

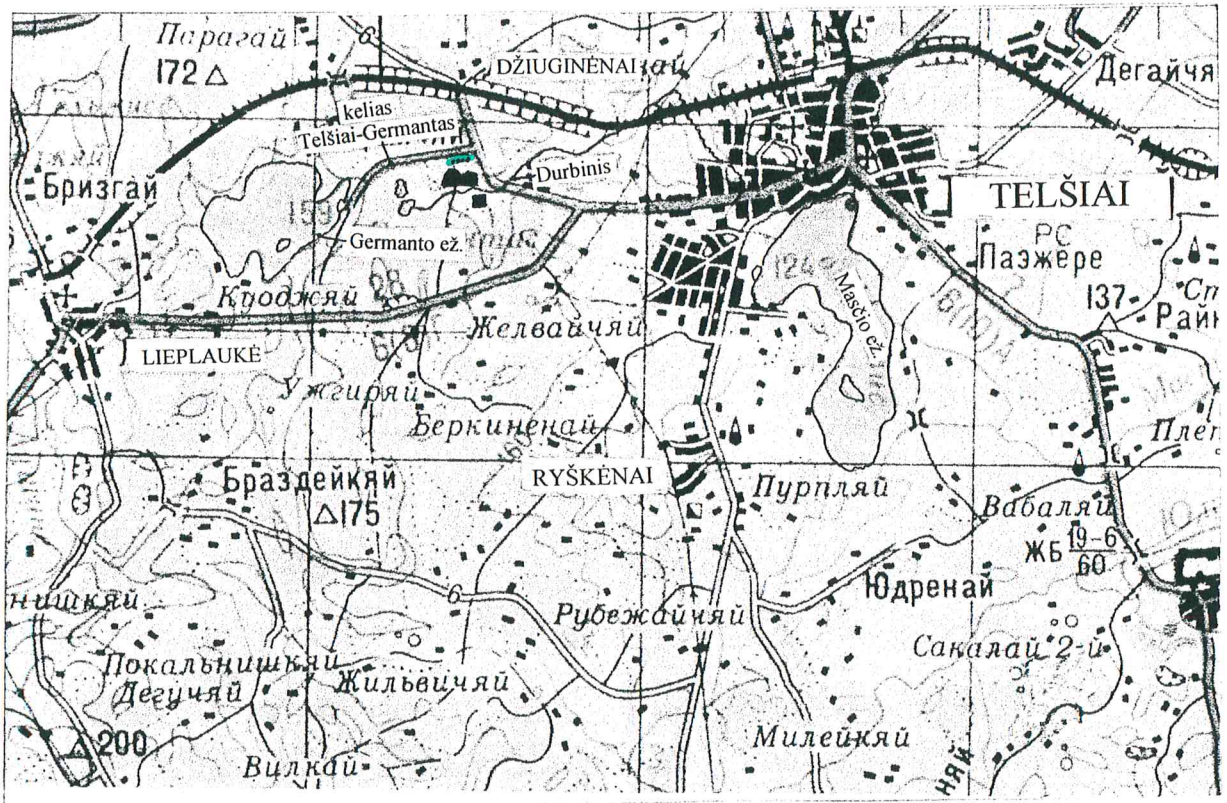
PASTABA: SUTARTINIAI ŽENKLAI
TARPUSAVYJE DERINAMI

DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SITUACIJOS PLANAS M 1 : 100 000

 — Džiuginėnų piliakalnis (I tūkst. po Kr. pradžia-XIIIa.)

 — Siraičių kapinynas (XI-XIIIa.)

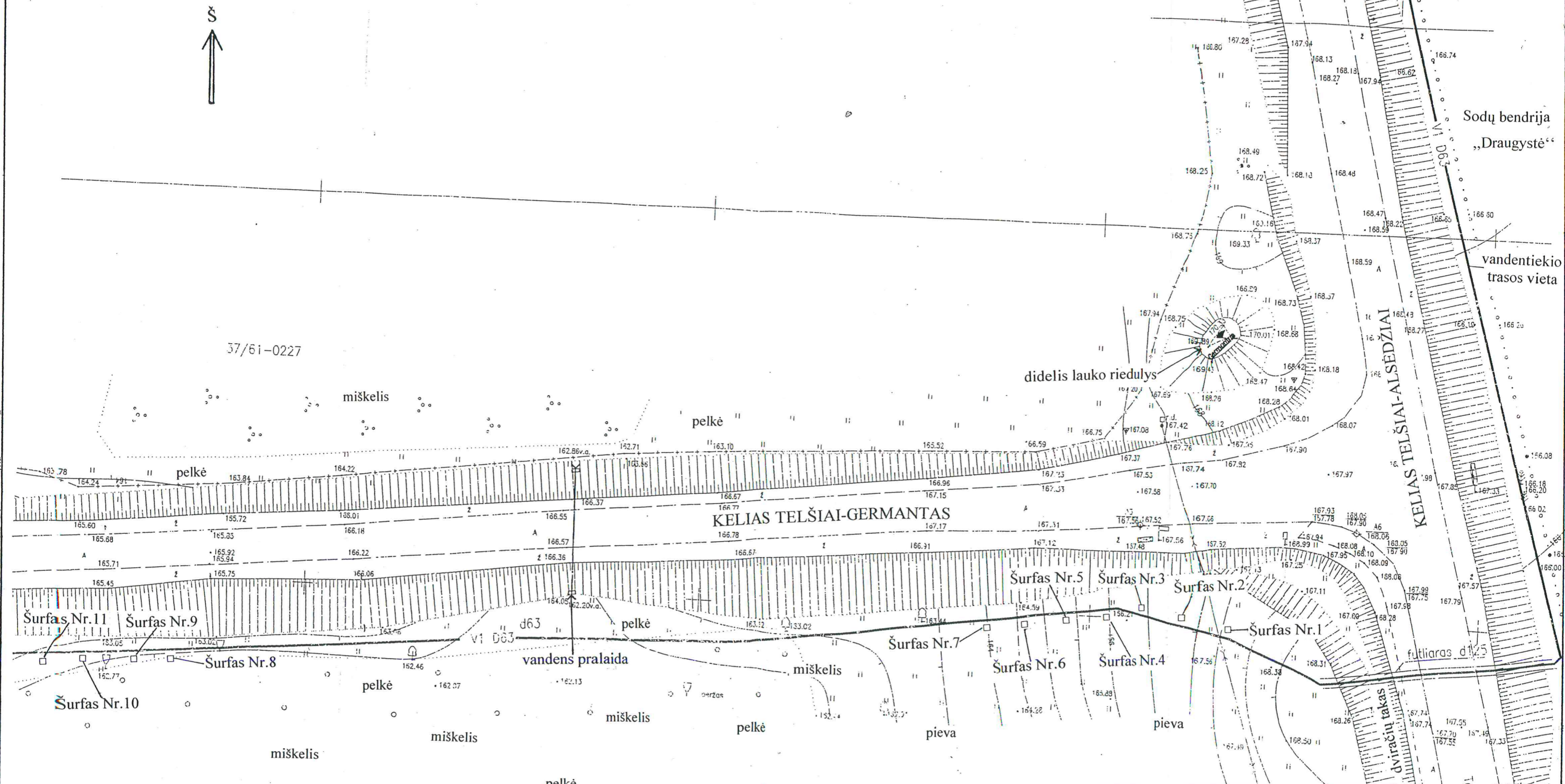
 — žvalgomųjų archeologinių tyrimų vieta (2005m.)

VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
archeologas	A. Kavaliauskas	DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M.	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas	DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SITUACIJOS PLANAS. M 1 : 100 000	1	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

GENPLANAS-SITUACIJOS PLANAS. ŠURFŲ IŠSIDĖSTYMAS. M 1 : 500

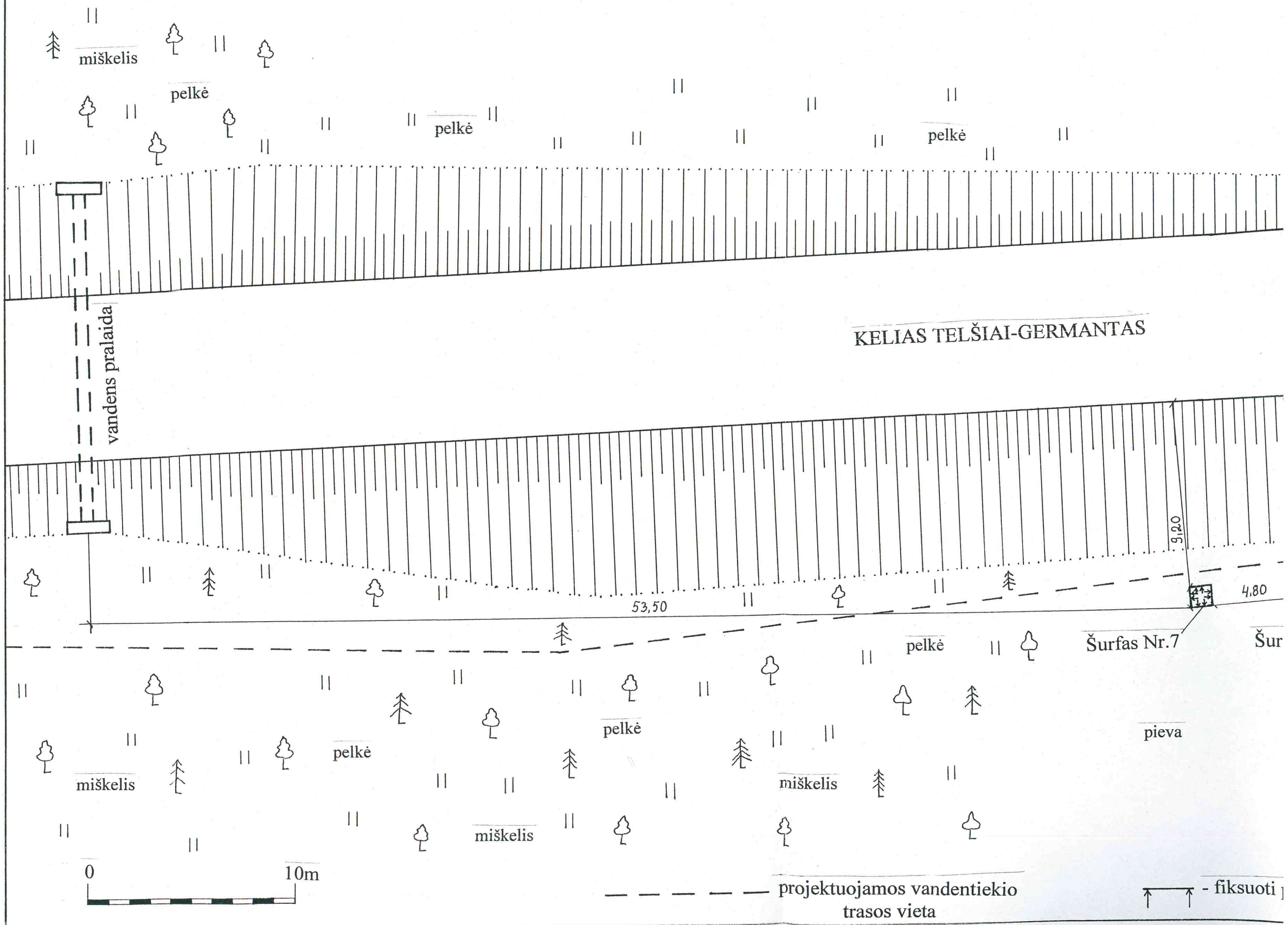
— vandentiekio trasos vieta

□ - žvalgomieji šurfai

VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
archeologas	A. Kavaliauskas	DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M.	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		2	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

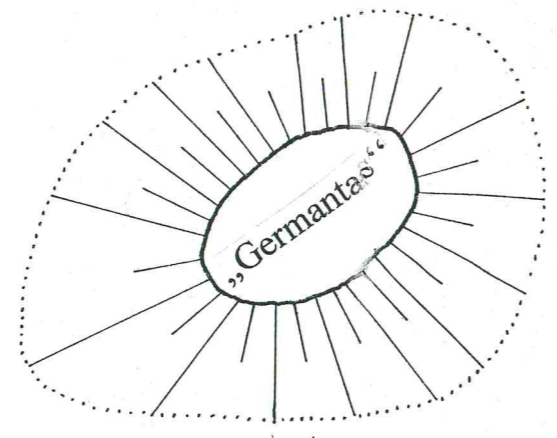
DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI TYRIMAI 2005M.

ŠURFŲ PRIRIŠIMAI IR FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFAI NR. 1-7. M 1: 20

ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS

RFAI NR. 1-7. M 1: 200

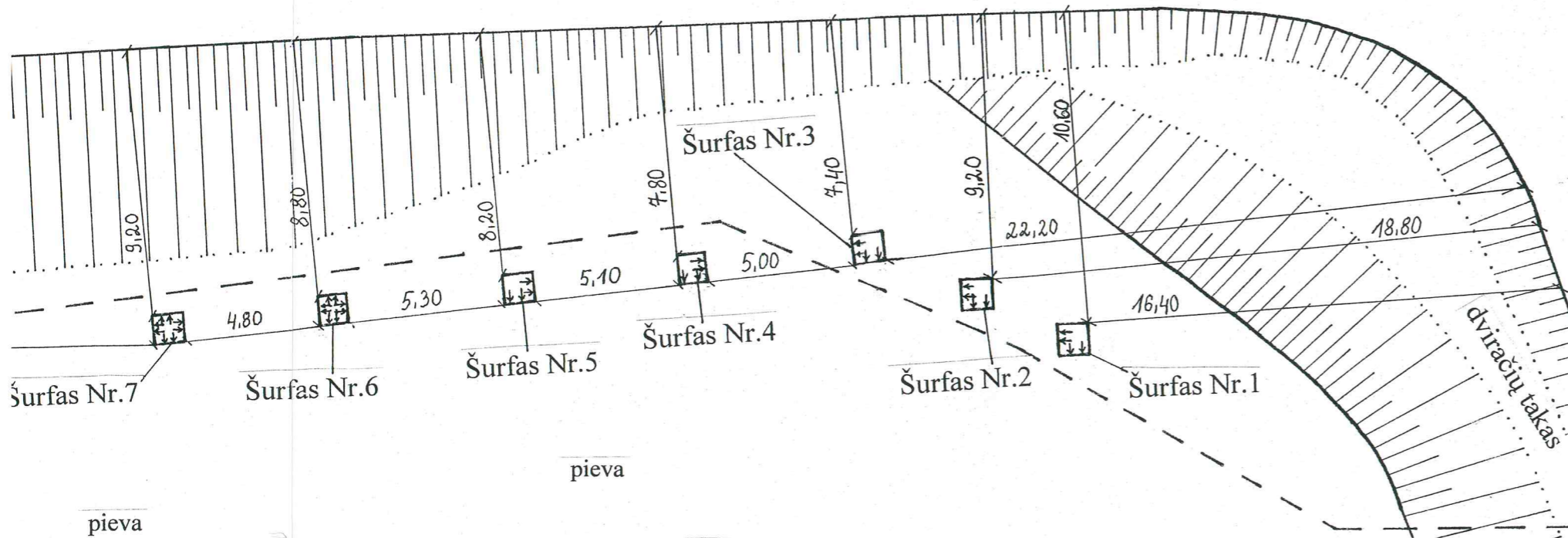

didelis lauko riedulys

Sodų bendrija „Draugystė“

KELEIŠIAI-ŠILŠIAI-ALŠIŠIAI

NTAS

Džiuginėnų piliakalnio kryptis

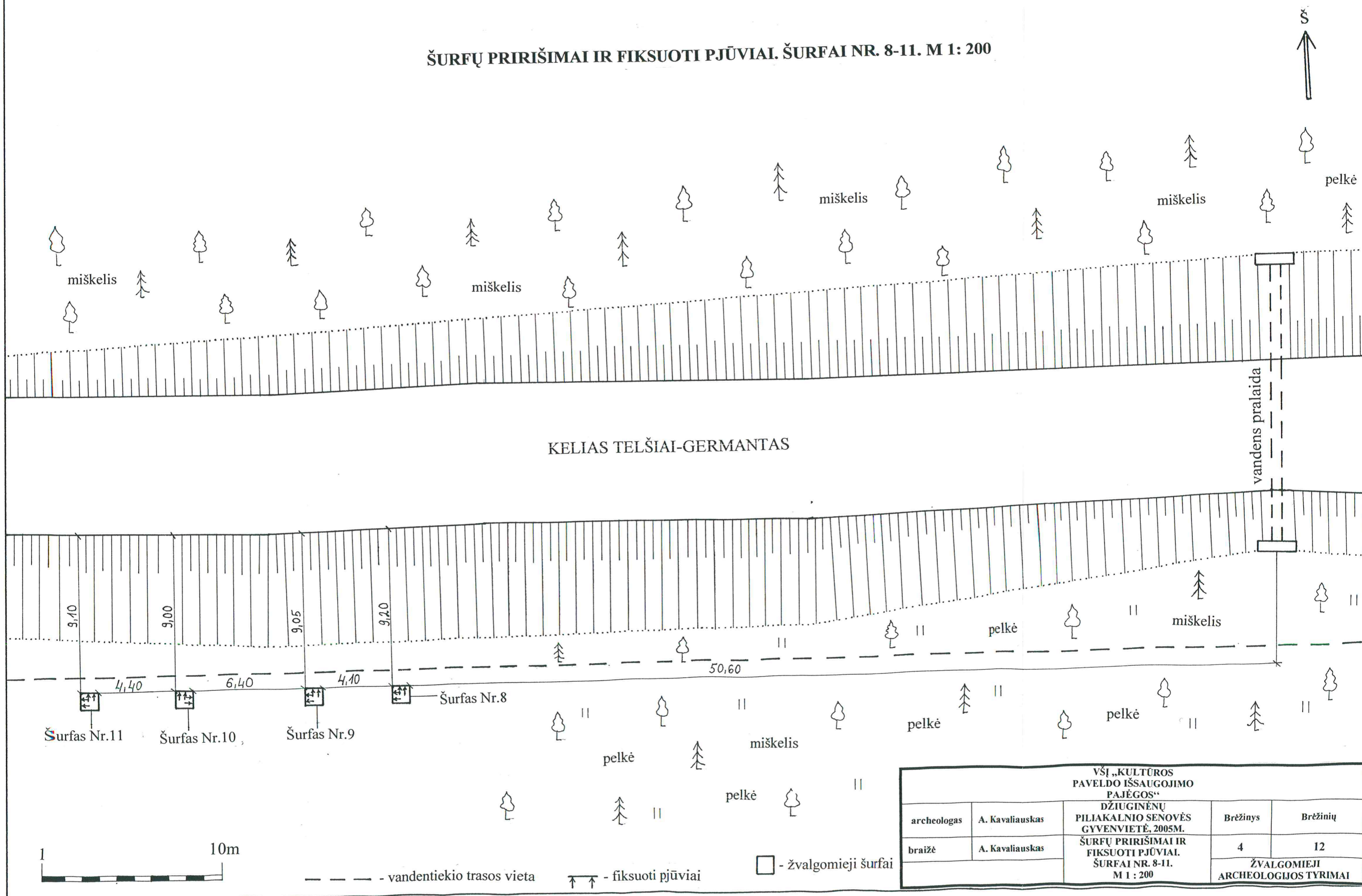
↑ - fiksuoti pjūviai

□ - žvalgomieji šurfai

VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M.				
archeologas	A. Kavaliauskas	ŠURFŲ PRIRIŠIMAI IR FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFAI NR. 1-7. M 1 : 200	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		3	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

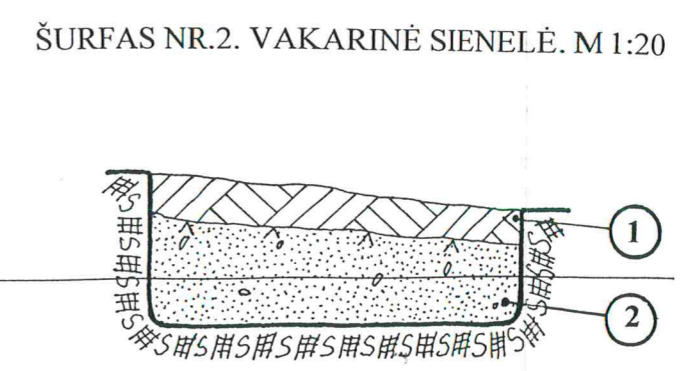
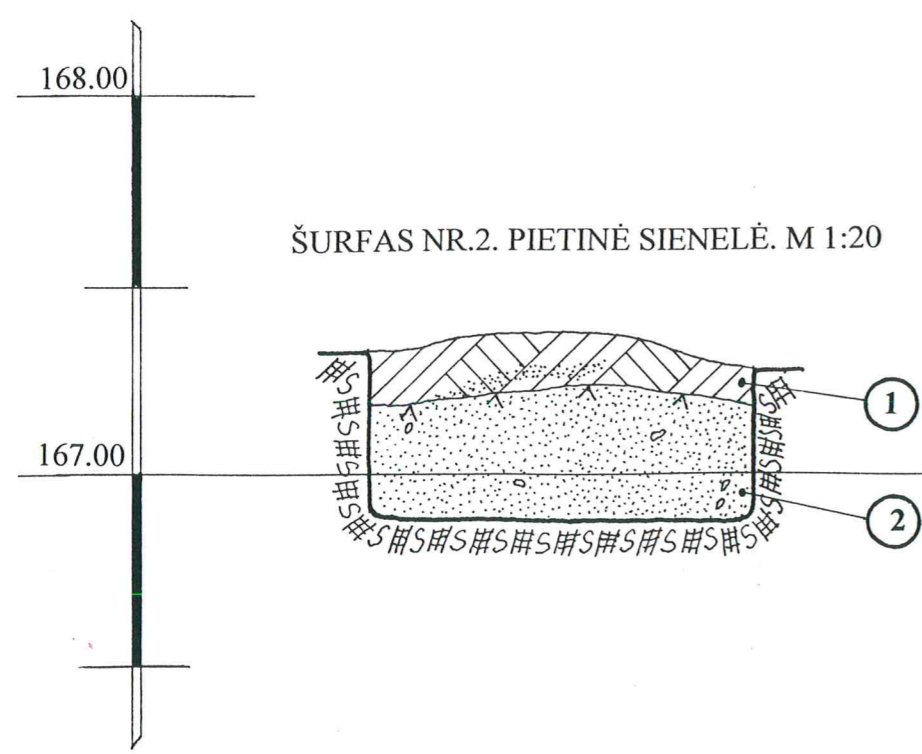
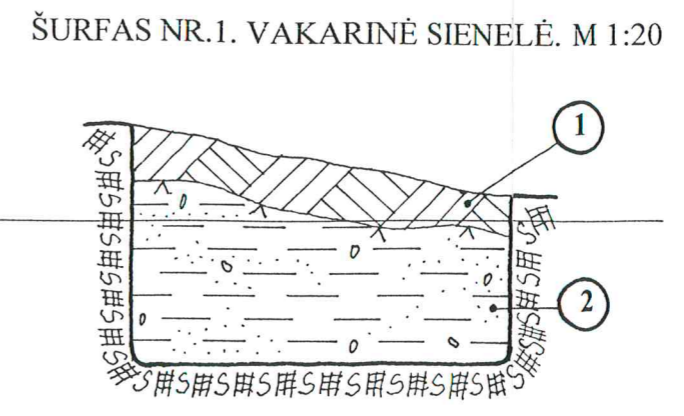
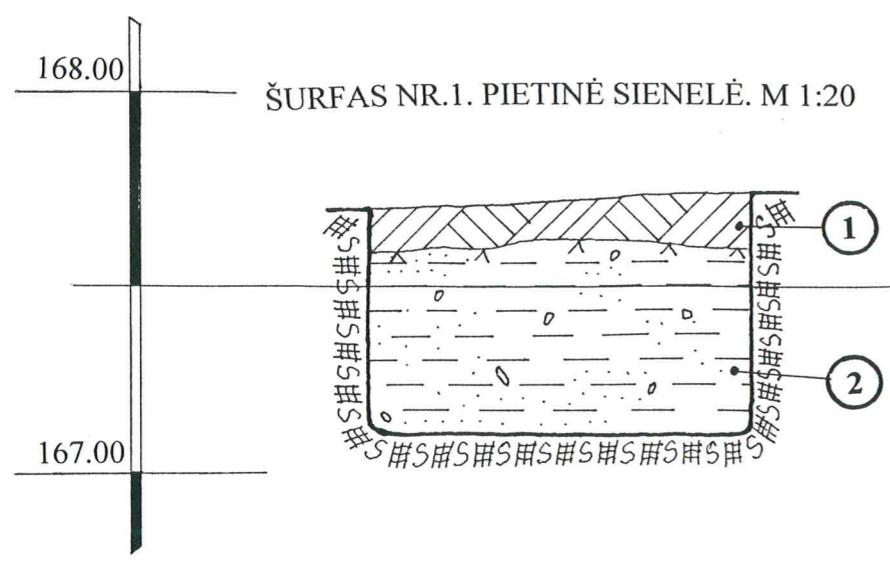
DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

ŠURFŲ PRIRIŠIMAI IR FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFAI NR. 8-11. M 1: 200

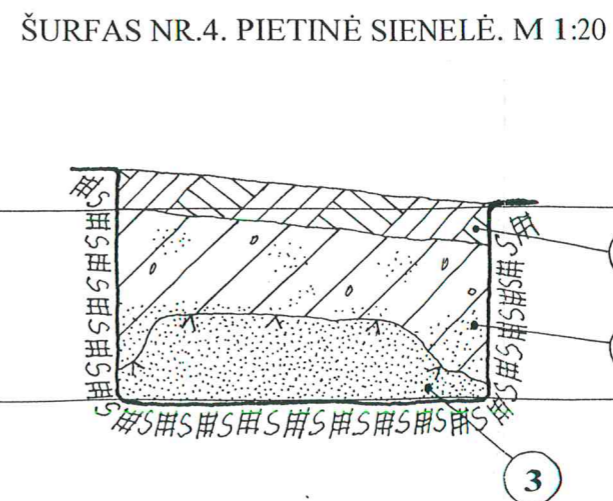
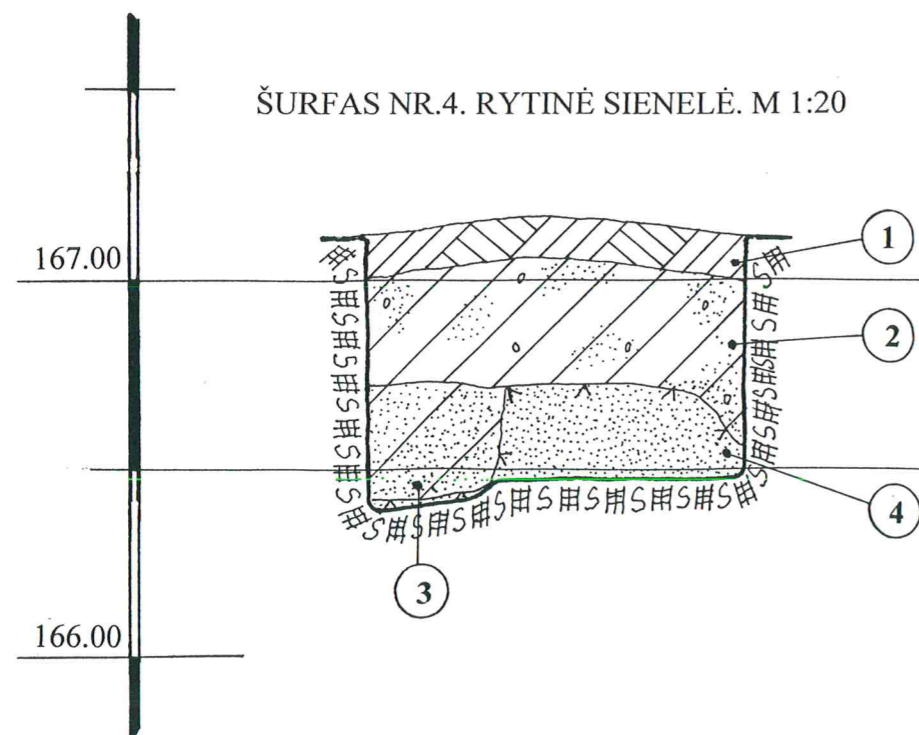
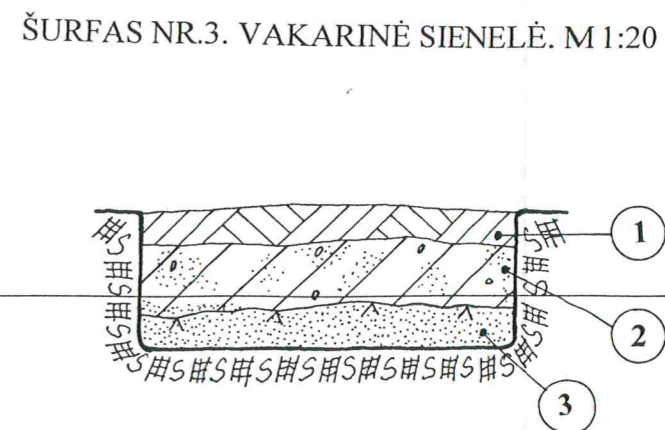
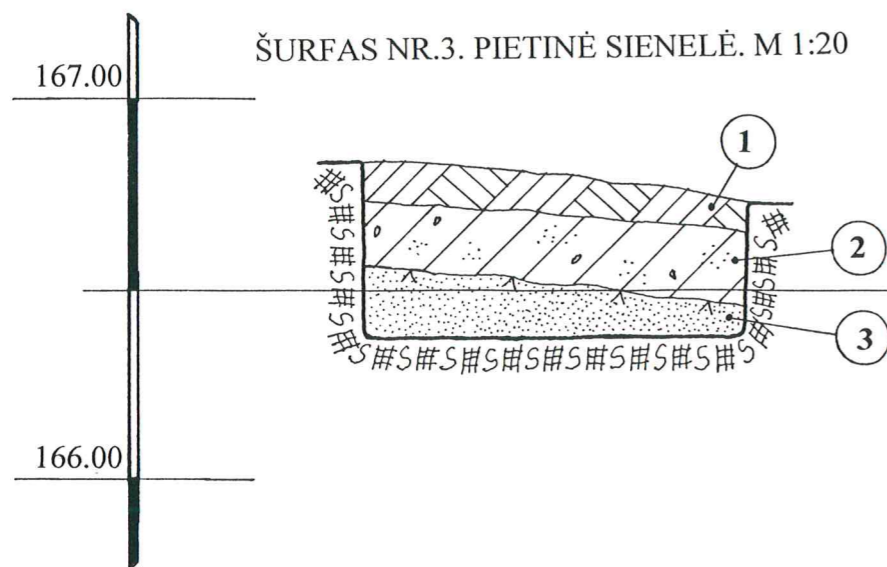
VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
archeologas	A. Kavaliauskas	DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M. ŠURFŲ PRIRIŠIMAI IR FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFAI NR. 8-11. M 1: 200	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		4	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

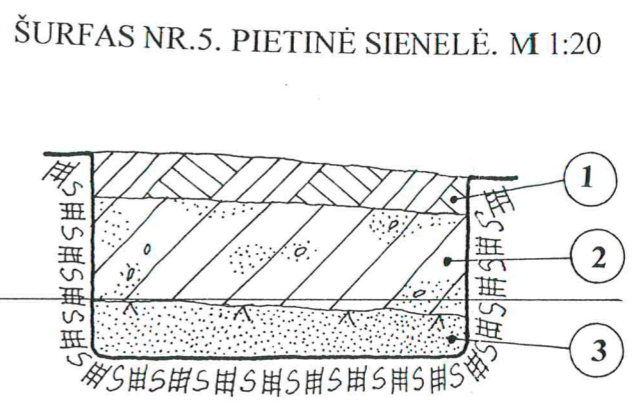
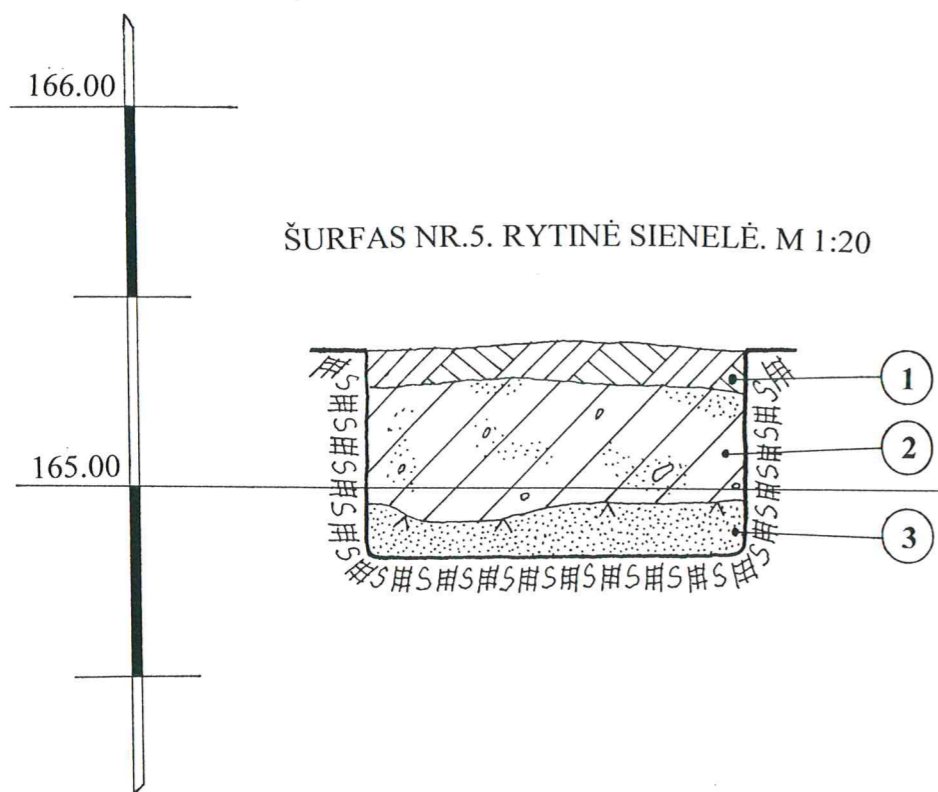
VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
archeologas	A. Kavaliauskas	DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M. FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFO NR. 1 P IR V SIENELĖS. ŠURFO NR. 2 P IR V SIENELĖS. M 1 : 20	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		5	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

DŽIUGINĖŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M

VŠI „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
archeologas	A. Kavaliauskas	DŽIUGINĖŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M. FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFO NR. 3 P IR V SIENELĖS. ŠURFO NR. 4 R IR P SIENELĖS. M 1 : 20	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		6	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

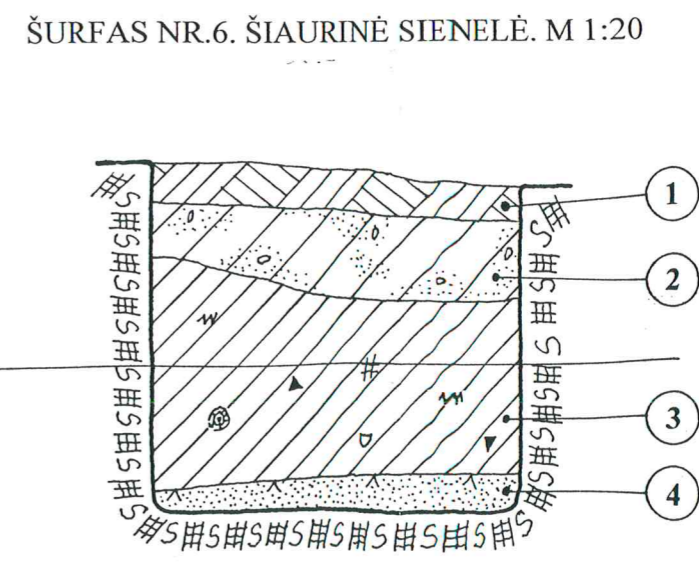
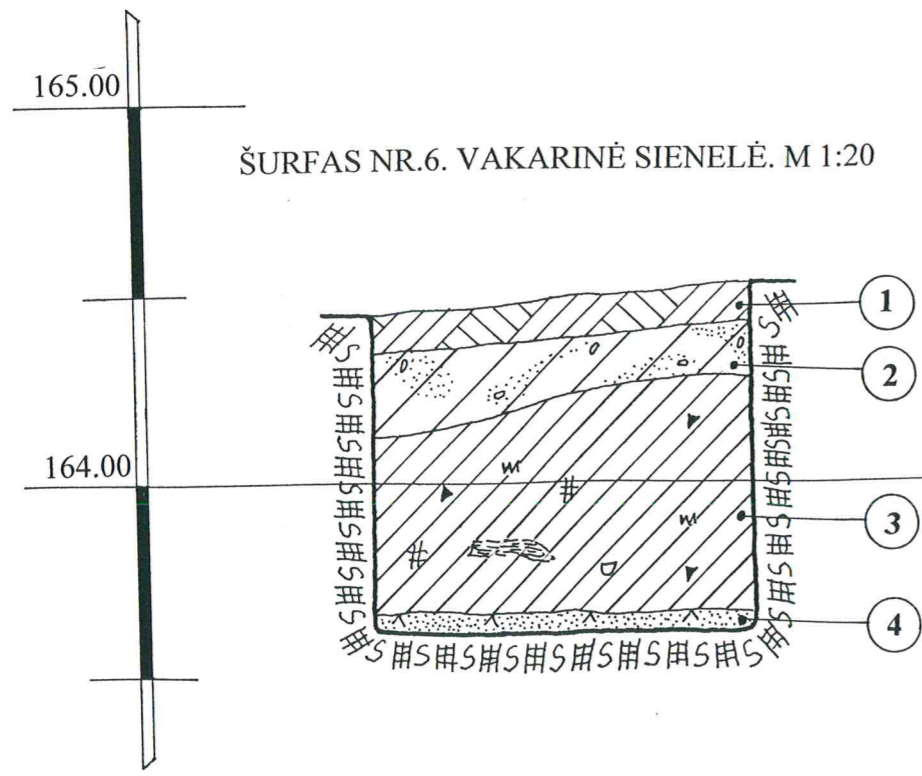
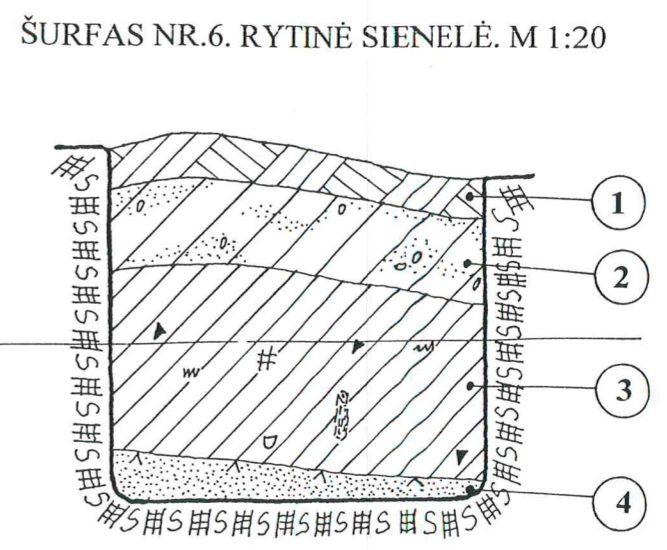
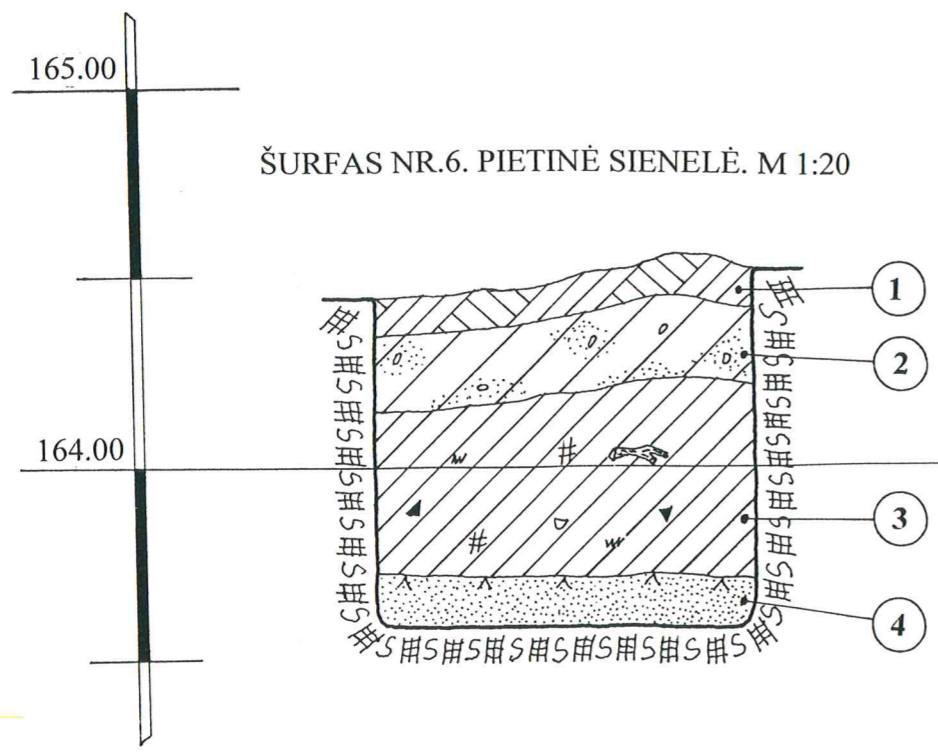
DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M.				
archeologas	A. Kavaliauskas	FIKSUOTI PJŪVIAL ŠURFO NR. 5 R IR P SIENELĖS. M 1 : 20	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		7	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

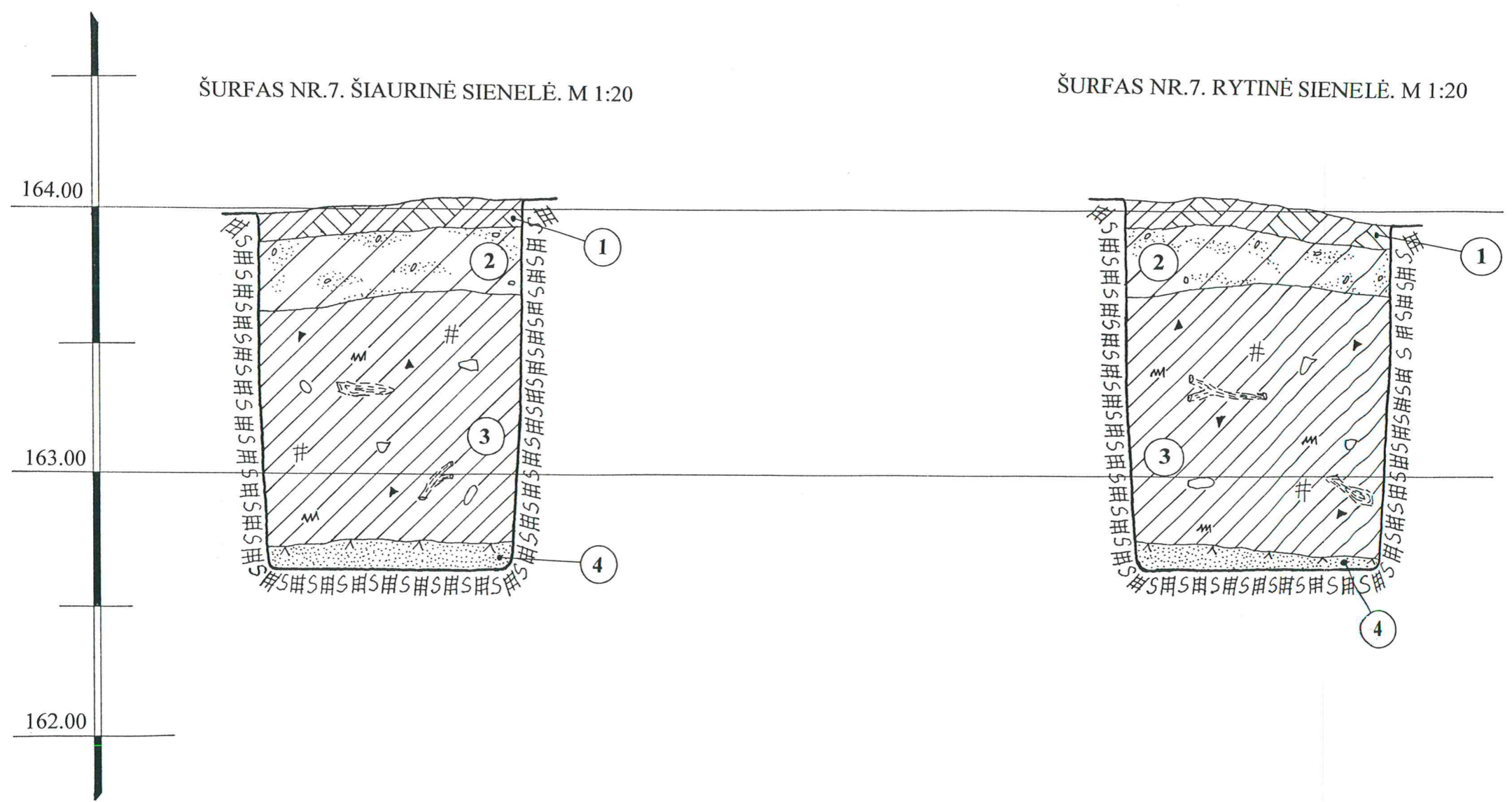

DŽIUGINĖŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

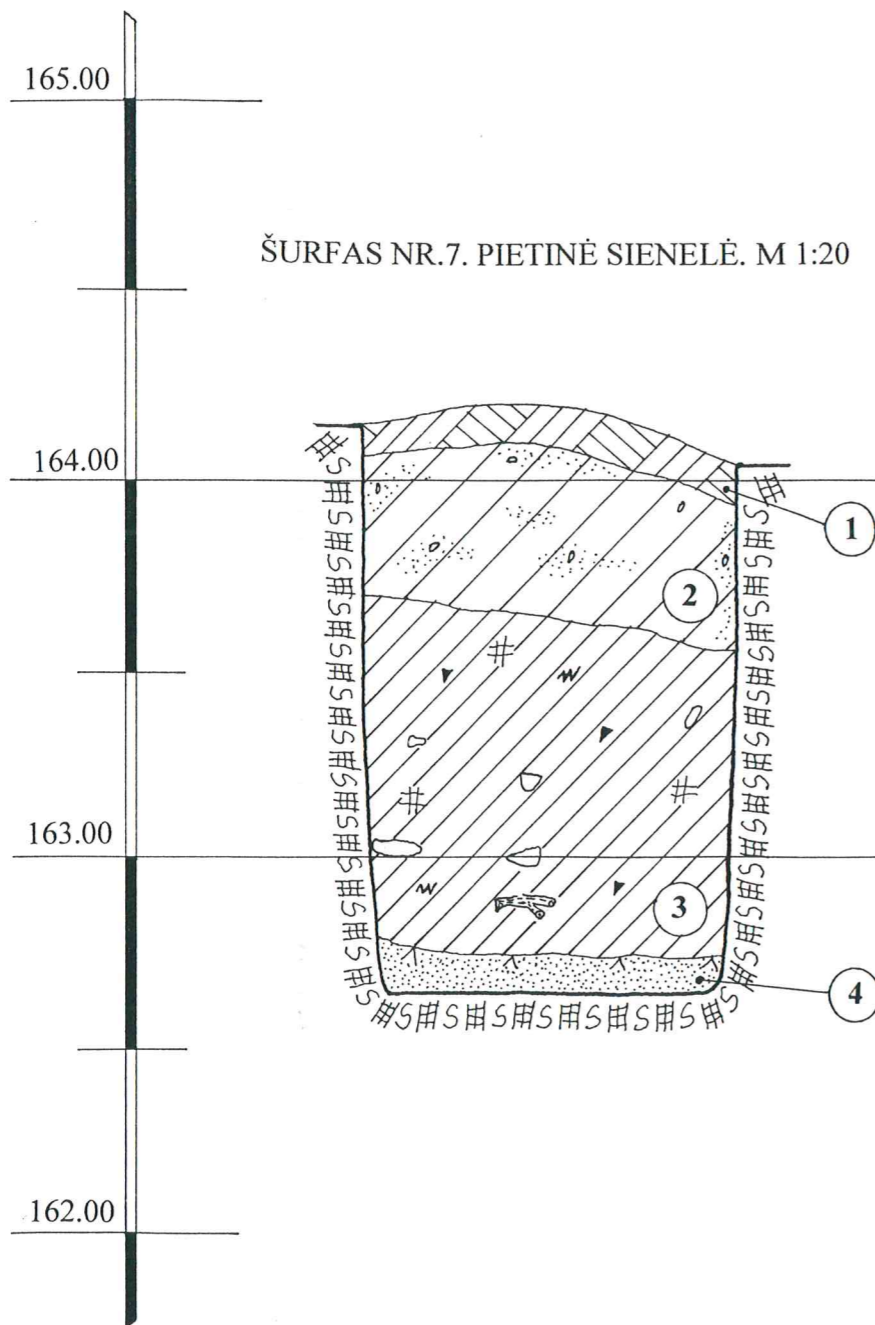
VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
DŽIUGINĖŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M.				
archeologas	A. Kavaliauskas	FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFO NR. 6 V, R, P IR Š SIENELĖS. M 1 : 20	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		8	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

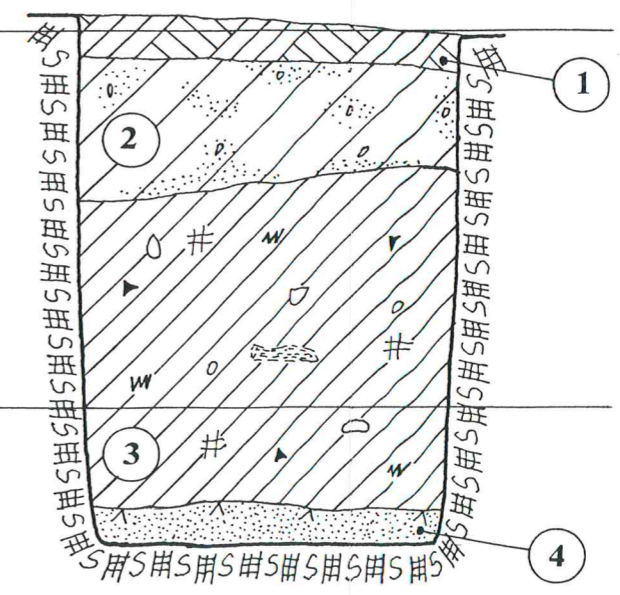

VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M.				
archeologas	A. Kavaliauskas	FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFO NR. 7 Š IR R SIENELĖS. M 1 : 20	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		9	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

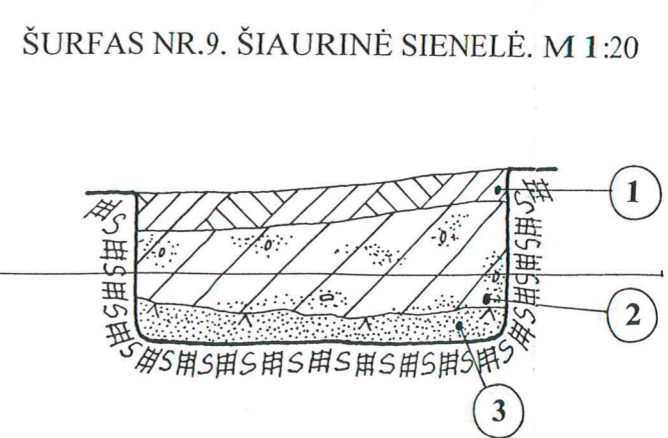
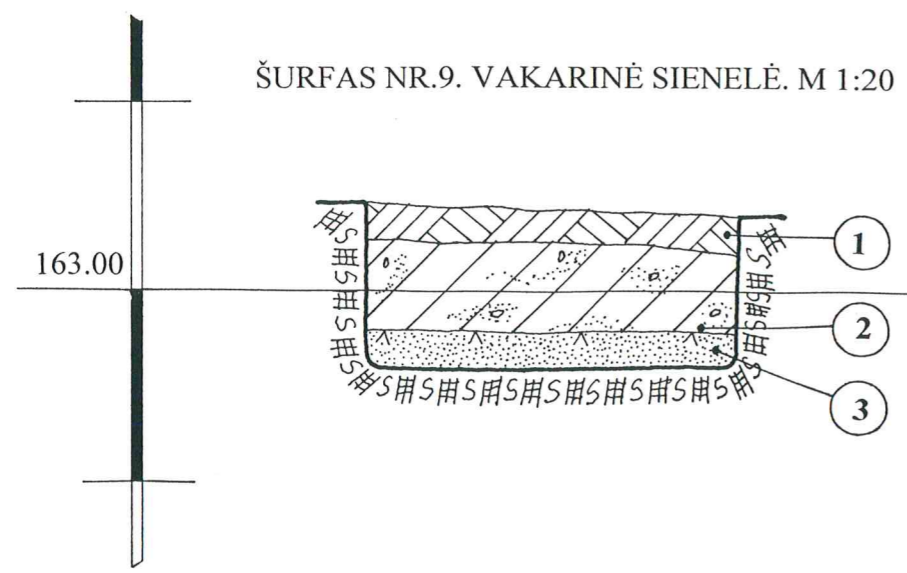
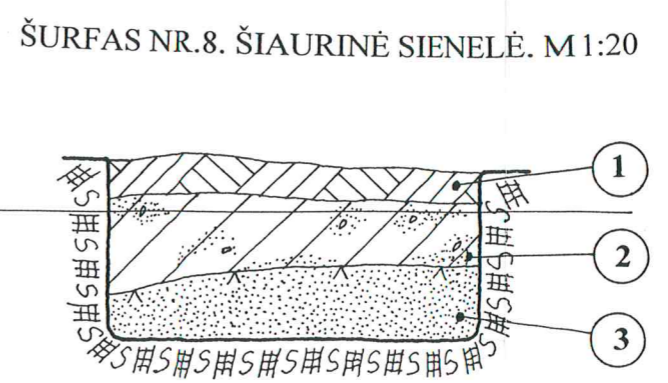
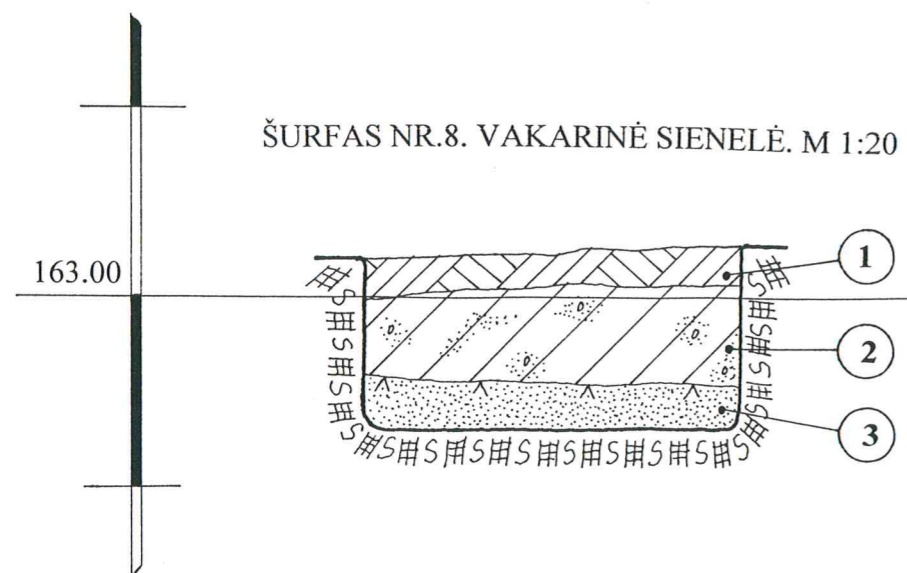

ŠURFAS NR.7. VAKARINĖ SIENELĖ. M 1:20

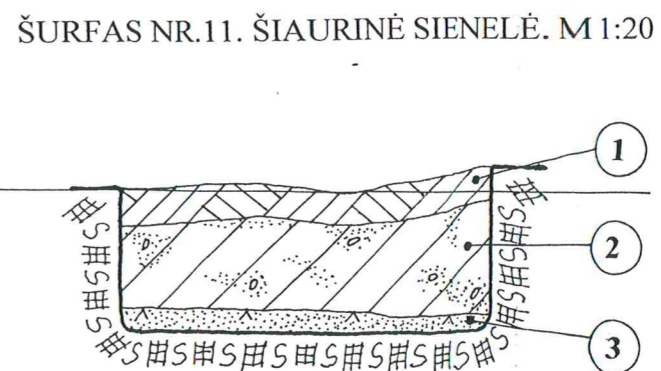
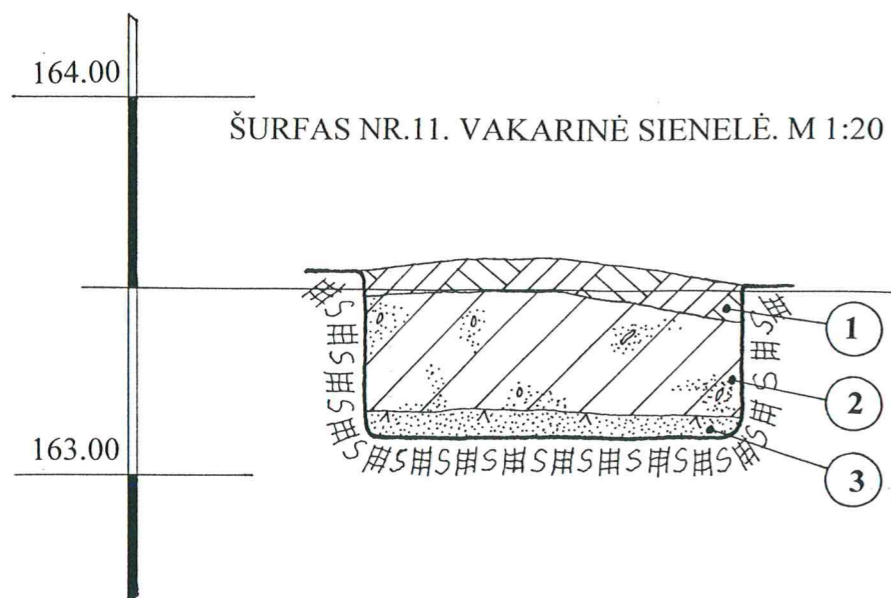
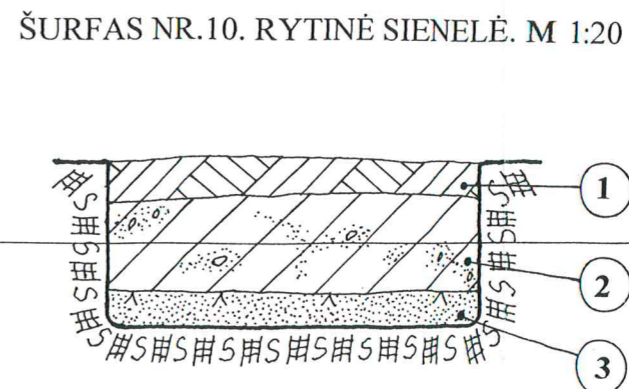
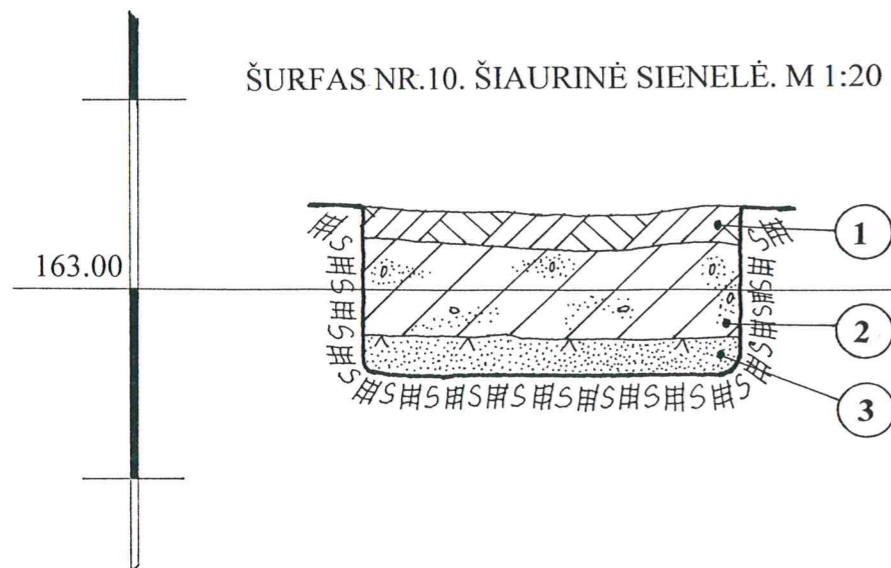
VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
archeologas	A. Kavaliauskas	DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M.	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas	FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFO NR. 7 P IR V SIENELĖS. M 1 : 20	10	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M.				
archeologas	A. Kavaliauskas	FIKSUOTI PJŪVIAI ŠURFO NR. 8 V IR Š SIENELĖS. ŠURFO NR. 9 V IR Š SIENELĖS. M 1 : 20	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		11	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

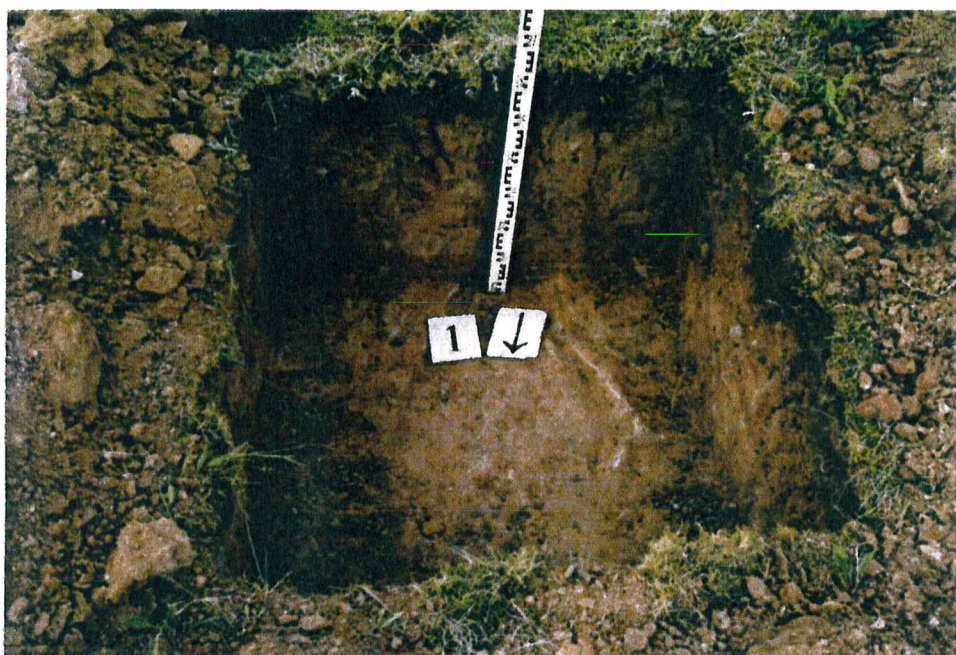
DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

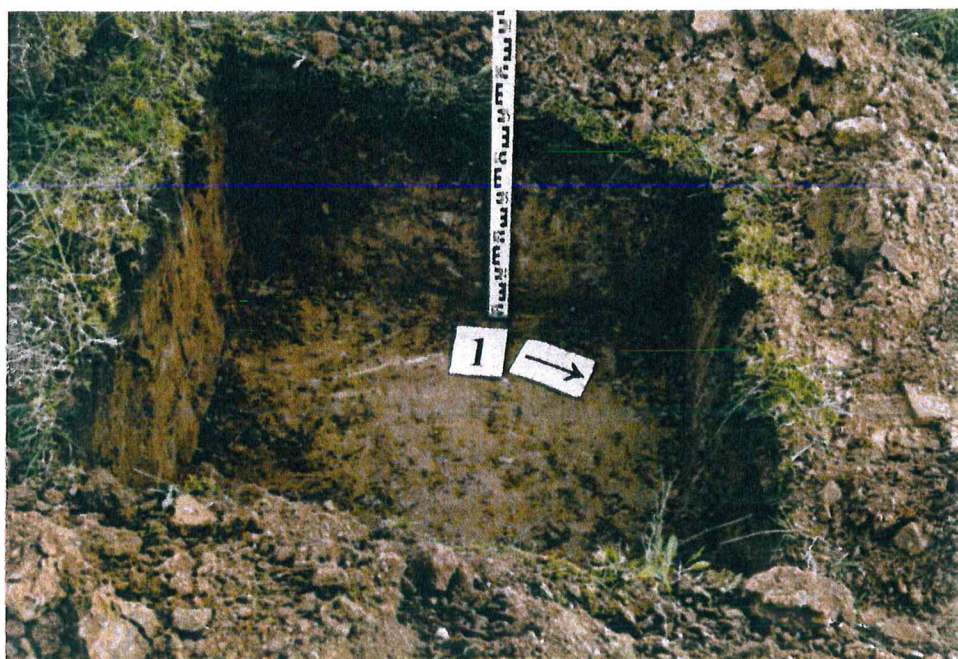
VŠĮ „KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS“				
DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖ, 2005M.				
archeologas	A. Kavaliauskas	FIKSUOTI PJŪVIAI. ŠURFO NR. 10 Š IR R SIENELĖS. ŠURFO NR. 11 V IR Š SIENELĖS. M 1 : 20	Brėžinys	Brėžinių
braižė	A. Kavaliauskas		12	12
			ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI	

NUOTR. NR. 1

NUOTR. NR. 2

NUOTR. NR. 3

NUOTR. NR. 4

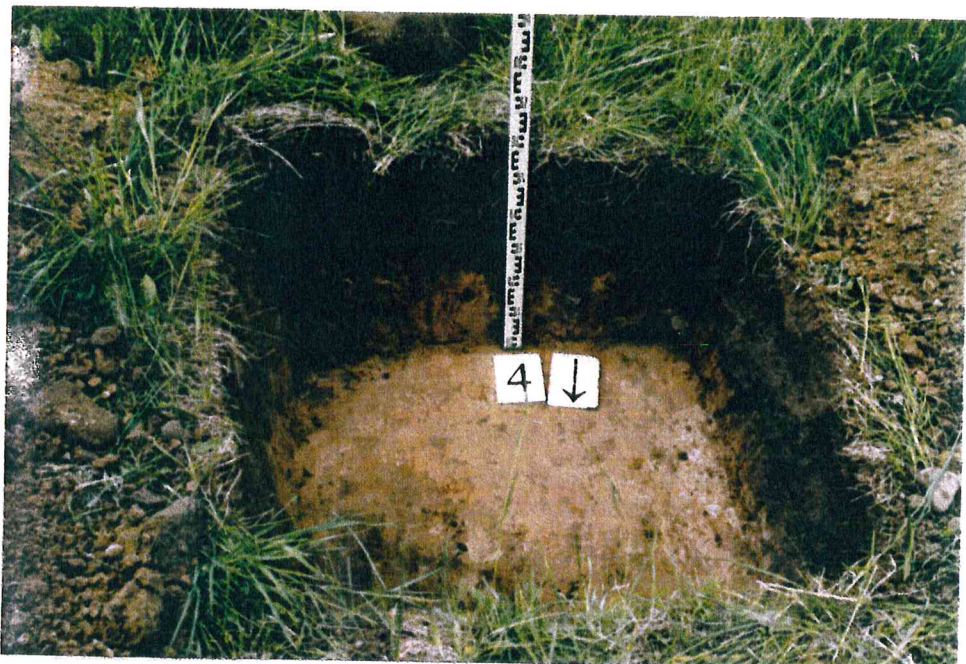
NUOTR. NR. 5

NUOTR. NR. 6

NUOTR. NR. 7

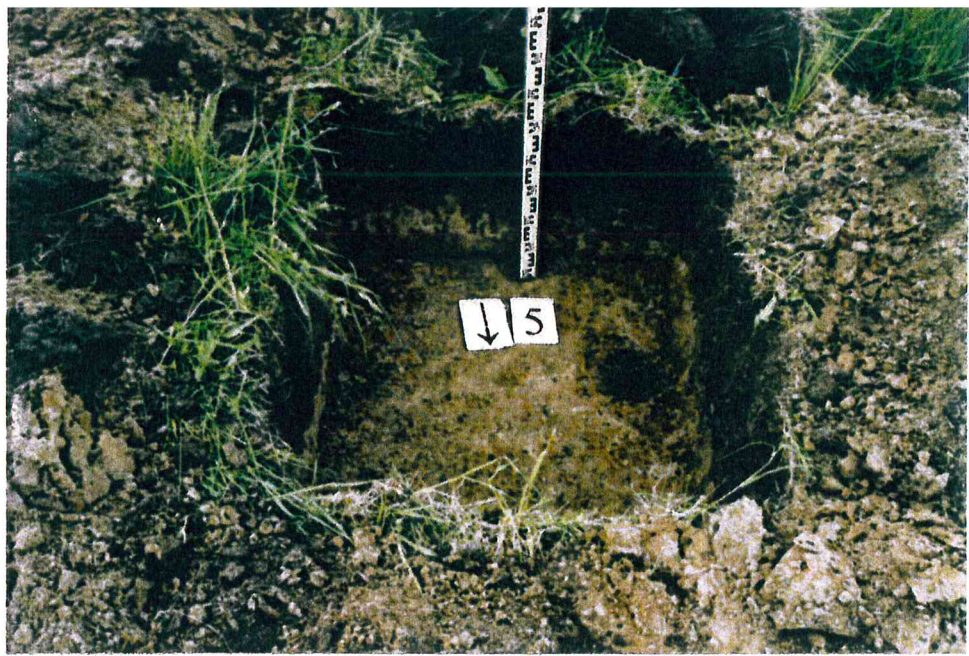

NUOTR. NR. 8

NUOTR. NR. 9

NUOTR. NR. 10

NUOTR. NR. 11

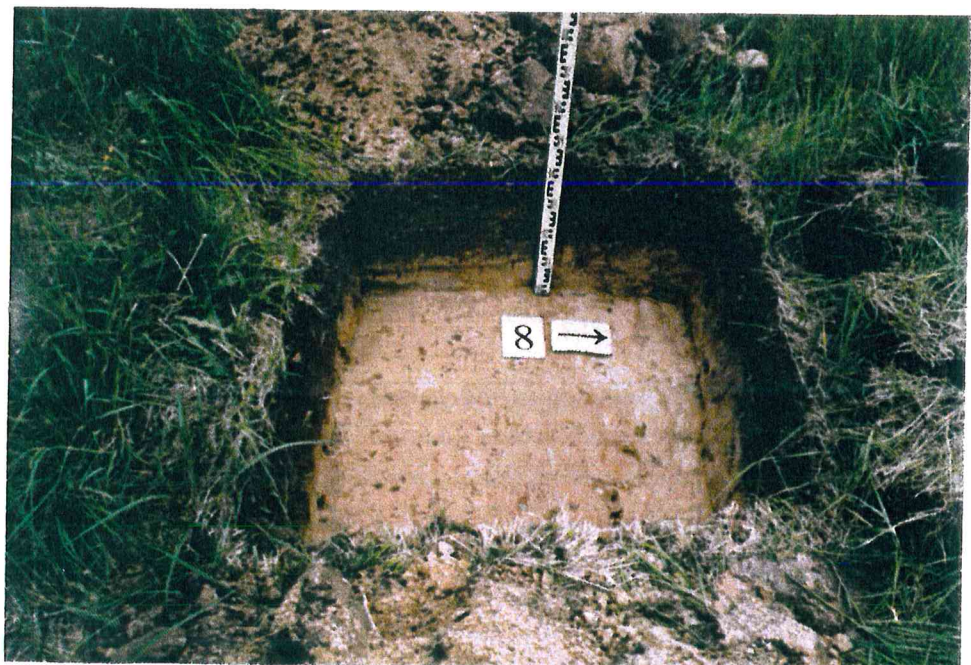
NUOTR. NR. 12

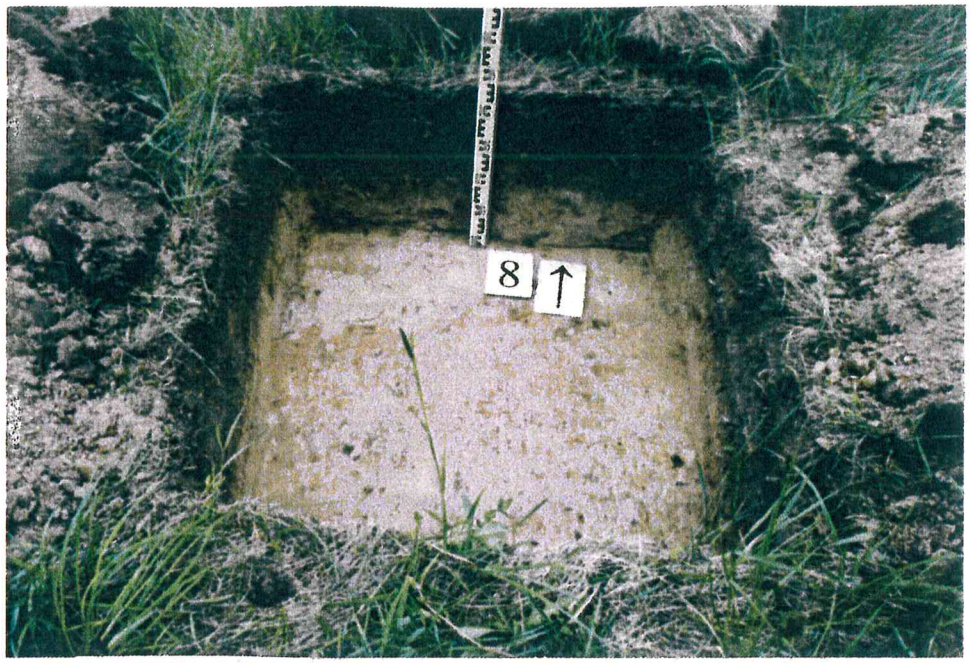
NUOTR. NR. 13

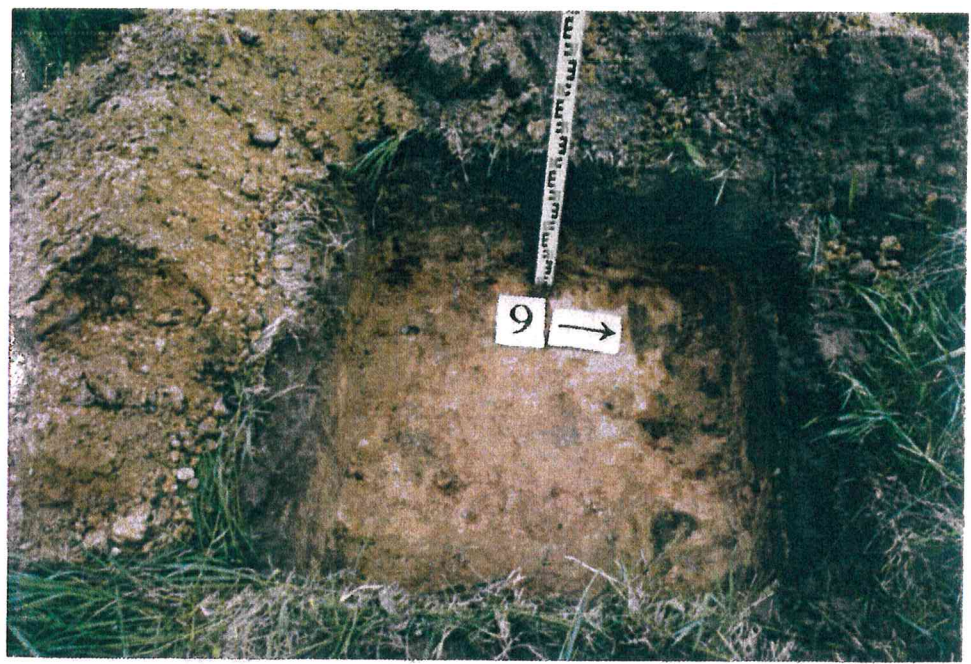
NUOTR. NR. 14

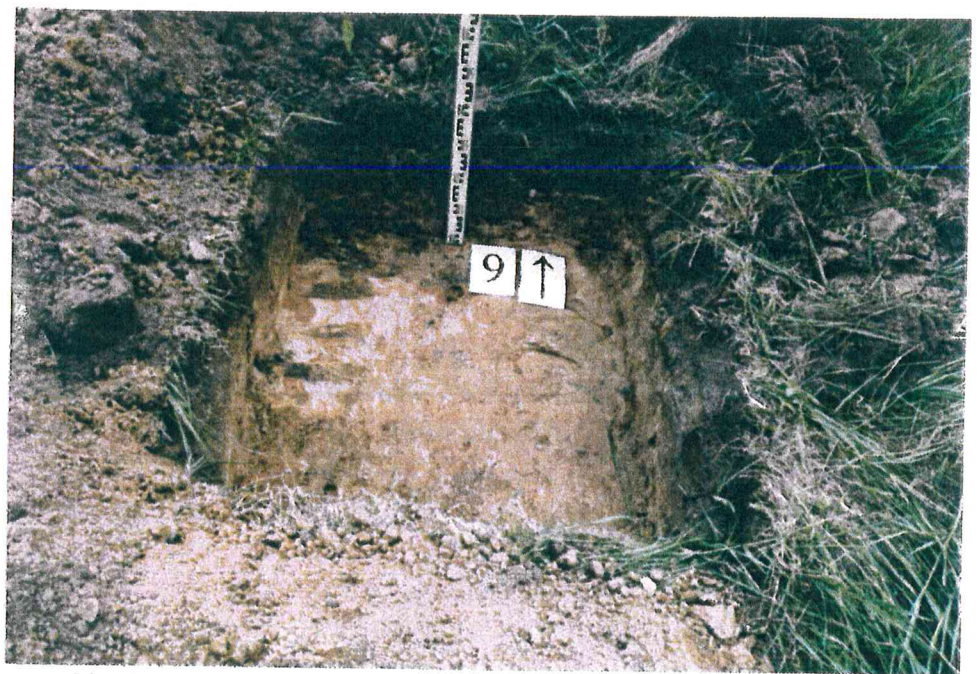
NUOTR. NR. 15

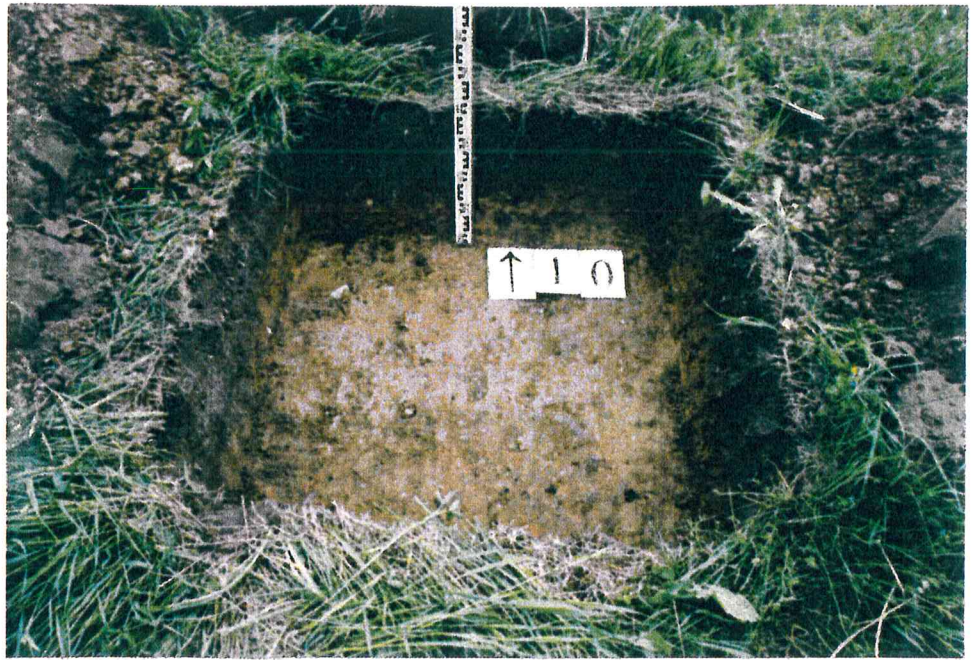
NUOTR. NR. 16

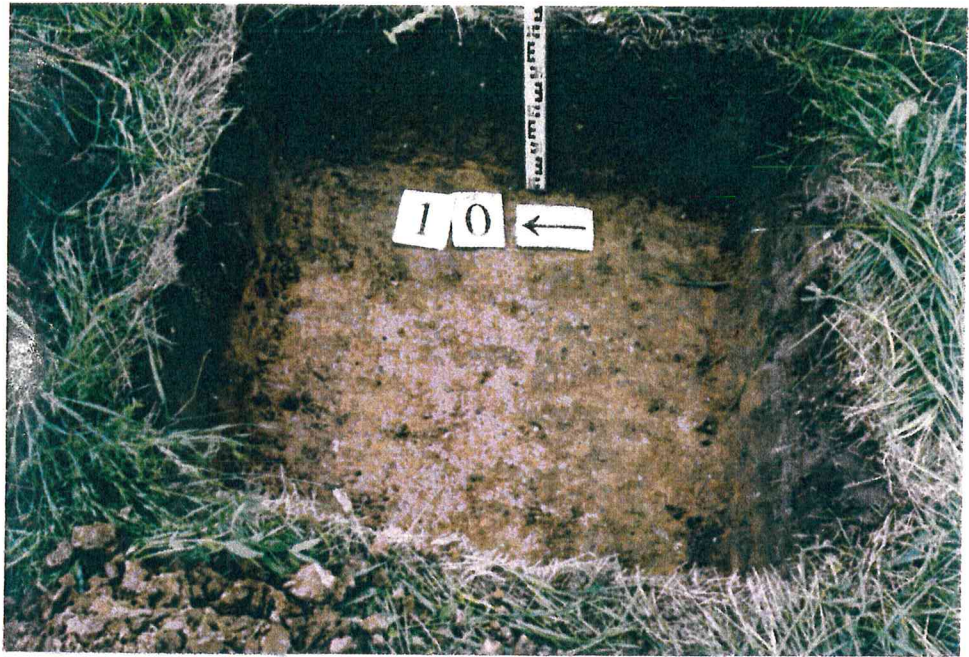
NUOTR. NR. 17

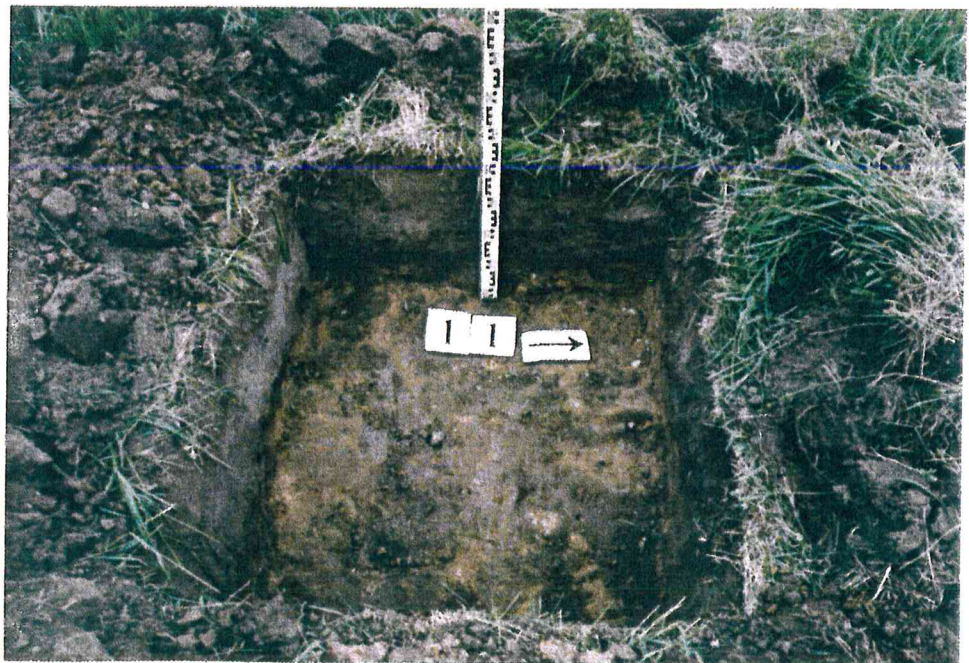
NUOTR. NR. 18

NUOTR. NR. 19

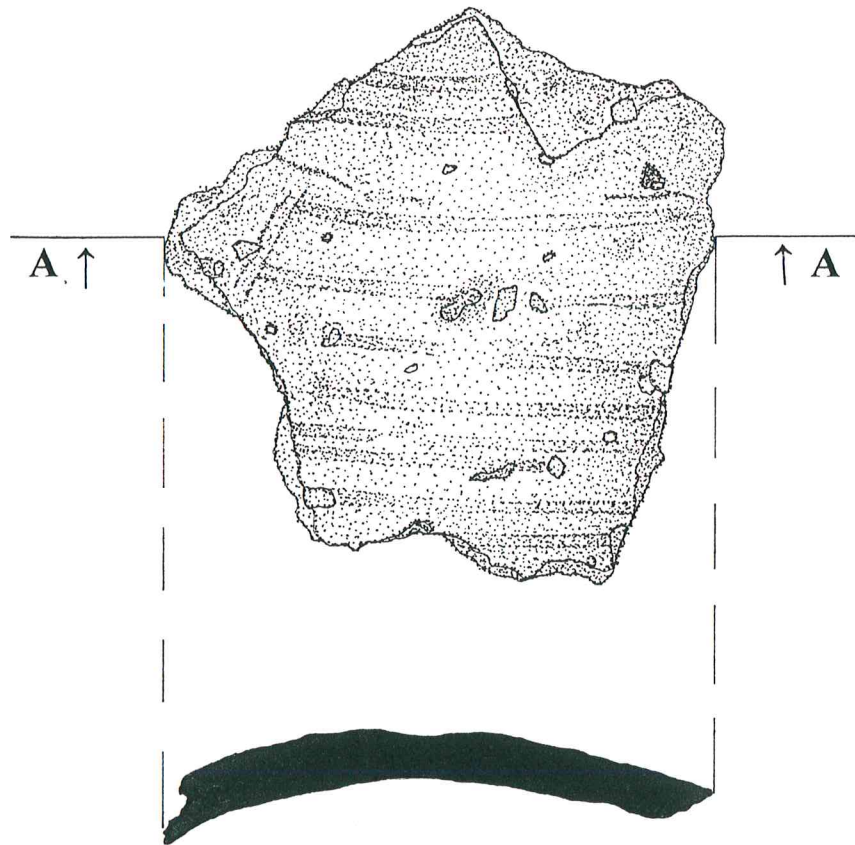
NUOTR. NR. 20

NUOTR. NR. 21

DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS
ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGIJOS TYRIMAI 2005M.

RADINIO PIEŠINYS 1. M 1 : 1

PUODO ŠONELIO FRAGMENTAS INV. NR.3 IŠ ŠURFO NR.7.
PIEŠĖ ARCHEOLOGAS A. KAVALIAUSKAS

Leidimas galioja iki 2005-11-30

L E I D I M A S

vykdyti archeologinius tyrimus

2005-06-08 Nr.61
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **A.Kavaliauskui** vykdyti Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės (A1379K2), Telšių raj., **archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus,** taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.

Tyrimų projektas: Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės (A1379K2) teritorijos žvalgomųjų archeologijos tyrimų projektas, 2005-06-07, Nr.61.

Vyr.valstybinis inspektorius

**DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO SENOVĖS GYVENVIETĖS (A1379K2) TERITORIJOS
ŽVALGOMŲJŲ ARCHEOLOGIJOS TYRIMŲ PROJEKTAS**

UAB „Telšių regiono keliai“ Telšių-Germanto kelio pietinėje pakelėje, apie 2-3 m nuo kelio sankasos apačios planuoja kasti 0,7 m pločio 1,2 m gylio griovį vandentiekio trasai. Žemės judinimo darbai numatyti Džiuginėnų piliakalnio senovės gyvenvietės teritorijos šiauriniame pakraštyje.

Siekdamas išsiaiškinti, ar šioje vietoje yra kultūrinis sluoksnis, planuoju kas 10 m abipus pelkės vandentiekio trasos vietoje iškasti dešimt 1x1 m šurfų. Aptikus kultūrinį sluoksnį, užsakovams bus pasiūlyta trasos netiesti arba visą jos vietą archeologiškai ištirti.

Archeologas

Antanas Kavaliauskas

DŽIUGINĖNŲ PILIAKALNIO, VAD. DŽIUGO KALNU IR SENOVĖS GYVENVIETĖS
RESPUBLIKINĖS REIKŠMĖS ARCHEOLOGIJOS PAMINKLO (AR-1193)

APSAUGOS ZONŲ
P L A N A S

Telšių rajono, Gedūnavo apylinkė, Džiuginėnų kaimas.

Paminklo teritorijos ir apsaugos zonų žemės naudotojai:

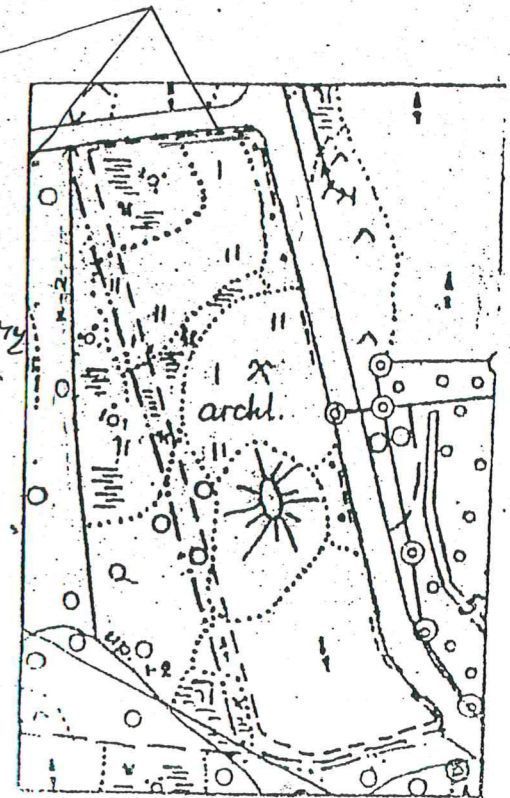
Džiugo tarybinis ūkis, Telšių miškų ūkis, Telšių miesto

Vykdomasis komitetas, Telšių ATĮ Nr I sodininkų bendrija "Džiugas"

Telšių raj. BGAK sodininkų bendrija "Draugystė" ir Telšių gelž-

betoninių konstrukcijų sod. bendrija "Dobilas" Džiuginėnai

Žvalgomųjų archeologijos tyrimų vietos

M 1:5000

Paminklo teritorijos EKSPLIKACIJA

handras plotas	pieva	krūmai	kitos žemės
4,4	3,7	0,3	0,4

SUTARTINIAI ŽENKIAI:

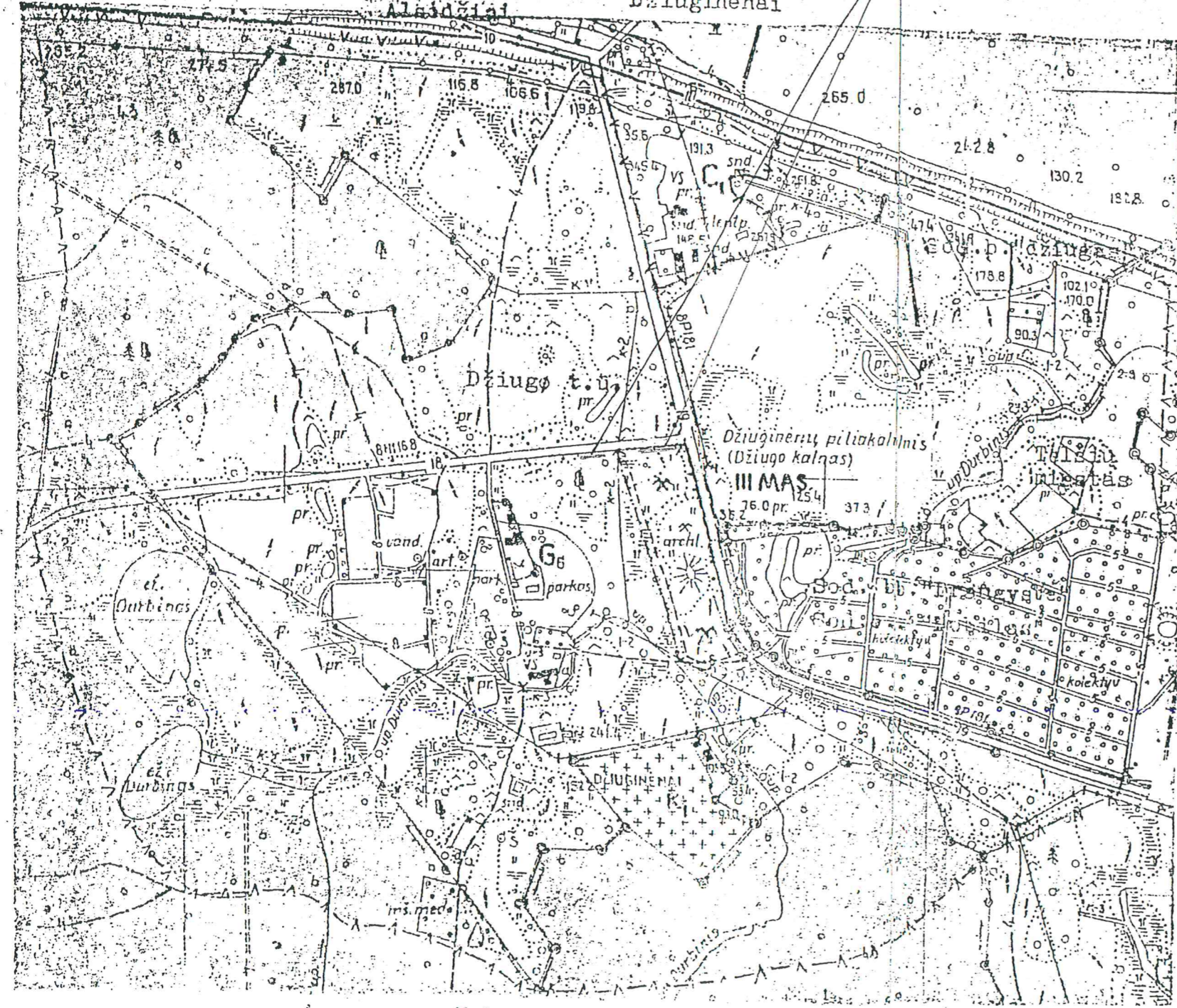
- Piliakalnis

- Senovės gyvenvietė

- Paminklo teritorija 4,4 ha

- Apsaugos zona 0,52 ha

- Saugomo gamtinio landšefto zona 264,7 ha

M 1:10000

Giraičiai

Geimantas

Muziejaus direktorius
2007 m. liepos mėn. 23 d.

ŽEMAIČIŲ „ALKOS“ MUZIEJUS
87357 Telšiai, Muziejaus 31, tel.: (8 – 444) 70160, 70282

PRIĖMIMO AKTAS Nr. 33

2007 m. liepos mėn. 23 d., darbuotojas Laimutė Valatkienė, muziejaus
archeologė
ir Antanas Kavaliauskas, g.yr. Telšiuose, Lucekis 83-30

sudarėme šio akto tris egzempliorius apie tai, kad pirmasis priima, o antrasis perduoda muziejui šiuos muziejinės reikšmės daiktus:

Eilės Nr.	Daikto pavadinimas ir jo trumpas aprašymas	Daiktų sk.	Daikto būklė	Kaina	Pastabos
1.	<u>Žvalgomųjų archeologinių tyrimų, vykusių 2005 m., Dėiuginėnų piliakalnio se-mėnėje gyvenvietėje, radiniai:</u>				
	<u>1) Puodo molinio, lipdyto dugnelio fragmentas, rasta-s šurfe Nr. 6, h 52 cm</u>	<u>1</u>	<u>niolau pusis faktara nutrupėjusi.</u>	<u>-</u>	<u>Neinventorinti</u>
	<u>2) Indo molinio fragmentas rastas šurfe Nr. 6, h 55 cm</u>	<u>1</u>	<u>labai aptrupėjusi</u>	<u>-</u>	<u>Neinventorinti</u>
	<u>3) Puodo molinio, lipdyto sruvelės fragmentas, sma-mentuotas horizontaliom kryptim. Rastas šurfe Nr. 7, h 50 cm</u>	<u>1</u>	<u>geras</u> <u>ŽAM GEM 36.425</u>	<u>-</u>	
	<u>4) Geležies quartgasis gabra-liukas, rastas šurfe Nr. 7</u>	<u>1</u>	<u>geras</u>	<u>-</u>	<u>Neinventorinti</u>

[Handwritten signature]